2006 YIL 7 FEVRAL, SESHANBA

Qishloq HAYOTI

O'zbekiston Respublikasi ijtimoiy-iqtisodiy gazetasi

1974 yil 1 yanvardan chiqa boshlagan

№ 17 (7.010). Sotuvda erkin narxda

Ўзбекистон Республикаси Президентининг

ҚАРОРИ

Мустақиллик ва эзгулик монументи тўғрисида

Ватанимиз пойтахти - Тошкент шаҳридаги Мустақиллик майдони халқимиз озодлигининг, аждодларимиз асрлар давомида орзиқиб кутган ва муттасил интилиб яшаган, бугунги авлодларга насиб этган энг улуғ, энг азиз неъмат бўлмиш истиқлолимизнинг муқаддас рамзидир.

Кейинги йилларда Мустақиллик майдони ва унга туташ ҳудудда кенг кўламдаги қурилиш ва ободонлаштириш ишлари амалга оширилди. Вазирлар Маҳкамаси биноси тубдан қайта таъмирланди, Сенат биноси, Эзгулик аркаси, Тасвирий санъат галереяси каби муҳташам меъморий иншоотлар, яшил майдон ва хиёбонлар барпо этилди. Айни вақтда янги Маъмурий бино, Бизнес маркази қурилиши ниҳоясига етмоқда.

Бундай катта бунёдкорлик ишлари туфайли бугунги кунда бу масканнинг нафақат қиёфаси ўзгаргани, балки унинг бутунлай янгича маъно-мазмун касб этганини таъкидлаш лозим.

Мустақиллик майдонининг ижтимоий-сиёсий ҳаётимизда тутган муҳим ўрни ва аҳамиятини инобатга олиб ҳамда халқимиз, айниқса, ёш авлод қалби ва онгига истиқлол ғояларини, миллий ғурур ва ифтихор, ватанпарварлик туйғуларини янада чуқурроқ сингдириш мақсадида:

1. Республика «Маънавият ва маърифат» маркази, Ўзбекистон Ёзувчилар уюшмаси, «Маҳалла» жамғармаси, «Камолот» ёшлар ижтимоий ҳаракати, Ўзбекистон Бадиий академияси ва кенг жамоатчиликнинг Мустақиллик майдонида бунёд этилган, ўзида Мустақиллик ҳайкали ва Бахтиёр она сиймосини мужассам этган янги монументга Мустақиллик ва эзгулик монументи деб ном бериш тўғрисидаги таклифи маъқуллансин.

2. Ўзбекистон Республикасининг умумхалқ байрамлари ҳамда давлат миқёсидаги бошқа тантанали маросимларда Мустақиллик ва эзгулик монументи пойига гулчамбар қўйиш расмий маросими жорий этилсин.

3. Ўзбекистонга ташриф буюрадиган чет эл давлатлари раҳбарлари, ҳукумат бошлиқлари, хорижий делегациялар вакиллари ва бошқа расмий меҳмонларнинг давлат протоколига киритилган ҳолатларда Мустақиллик ва эзгулик монументи пойига гулчамбар қўйиш маросимининг тартиби тасдиқлансин.

4. Мустақил тараққиётимиз, миллий қадриятларимиз билан боғлиқ муҳим саналар, касб байрамларини нишонлаш, тантана ва анжуманлар ўтказиш муносабати билан Мустақиллик ва эзгулик монументи пойига гулчамбар қўйиш расмий маросими, Тошкент шаҳар ҳокимлиги билан келишилган ҳолда, белгиланган тартибда амалга оширилиши маълумот учун қабул қилинсин.

5. Тошкент шаҳар ҳокимлиги (А.Тўхтаев) «Ўзбектуризм» миллий компанияси (Р.Қурбонов) билан биргаликда, пойтахт аҳолиси ва меҳмонларининг, сайёҳлик гуруҳларининг Мустақиллик майдони, Мустақиллик ва эзгулик монументи, Хотира хиёбонини зиёрат қилиши учун зарур шарт-шароитлар яратилишини таъминласин.

6. Ўзбекистон Матбуот ва ахборот агентлиги (Б.Алимов) мамлакатимиз аҳолиси ва чет эллик меҳмонлар учун «Мустақиллик майдони» деб номланган рангли-безакли открытка ва буклетларни нашр этсин.

7. Ўзбекистон Миллий телерадиокомпанияси, Ўзбекистон Миллий ахборот агентлиги ва республика оммавий ахборот воситаларига Мустақиллик майдонида амалга оширилган ишлар, бу ерда ўтказиладиган тадбирларни мунтазам равишда ёритиб бориш тавсия этилсин.

8. Мазкур қарорнинг ижросини назорат қилиш Ўзбекистон Республикаси Бош вазири Ш.Мирзиёев зиммасига юклансин.

Тошкент шаҳри,
2006 йил 3 феврал

Ўзбекистон Республикаси Президенти И.КАРИМОВ

Куннинг муҳим воқеалари

● Мамлакатимизда меҳмон бўлиб турган Финляндия Республикаси Парламентининг хорижий ишлар қўмитаси раиси Лийса Яаконсаари раҳбарлигидаги делегация Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Сенатида бўлди.

● 2006 йил 3 феврал куни Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Сенати Кенгашининг мажлиси бўлиб ўтди.

● Олий Мажлиснинг Қонунчилик палатасида микрокредитлар берилиши ва микрокредит ташкилотлари фаолиятининг қонуний асосларини такомиллаштиришга бағишланган давра суҳбати ўтказилди.

● Ўзбекистон Республикаси Олий судининг навбатдаги пленуми бўлиб ўтди.

● Фарғона политехника институтида Президентимизнинг «Ўзбекистон Республикасининг Жамоат таълим ахборот тармоғини ташкил этиш тўғрисида»ги қарори ижросини таъминлаш ҳамда олий ва ўрта махсус, касб-ҳунар таълими муассасалари ўқувчилари ва талабаларининг ахборотга бўлган талаб-эҳтиёжларини ҳар томонлама қондириш учун зарур шарт-шароит яратиш, шунингдек Интернет тармоғининг миллий сегментида таълим ва билим берадиган ахборот ресурсларини ривожлантириш мақсадида очиқ курслар ташкил этилди.

● Пойтахтимиздаги "Интерконтинентал" меҳмонхонасида мамлакатимизга хорижий инвестицияни жалб этишни янада кенгайтириш масалаларига бағишланган форум бўлиб ўтди.

● Тошкент давлат шарқшунослик институтида шарқшунослик соҳасидаги илмий-тадқиқотларни янада ривожлантиришга бағишланган анъанавий илмий анжуман ташкил этилди.

● Фарғона шаҳрида хотин-қизлар ва ёшлар муаммоларини ҳал этишга оид чора-тадбирлар самарадорлигини оширишга бағишлаб ўтказилган давра суҳбатида Қувасой, Марғилон шаҳарлари, Тошлоқ ва Фарғона туманлари ҳокимларининг ўринбосарлари, вилоят ички ишлар, меҳнат ва аҳолини ижтимоий муҳофаза қилиш, соғлиқни сақлаш бошқармалари раҳбарлари ҳамда вилоятдаги жамоат ва нодавлат ташкилотлари вакиллари иштирок этди.

Ўзлигимиз акс этган майдон

Истиқлолимизнинг дастлабки кунларида гўзал Тошкентнинг марказида, Мустақиллик майдонида барпо этилган Мустақиллик монументи эрксевар элимизнинг асрий орзу-мақсадлари ушалиши ифодаланган тимсол сифатида қад ростлаган эди.

Халқимиз бугунгидай ҳур ва озод кунларга етиб келганининг рамзи сифатида бунёд этилган монумент тўла маънода Ўзбекистоннинг дунё билан бўйлашаётгани, Ўзбекистон ҳам бутун ер юзи тақдирига, она заминда тинчлик ва осойишталик ҳукм суриши учун дахлдорлик туйғуси билан уйғоқ яшаётганига ишора бор эди бунда. Ўзбек халқи ўз ҳаётини бани-башар келажаги ва қисматидан айро кўролмаслиги ифодаланган эди.

Нигоҳ

Бугунги кунда мана шундай улуғ инсоний ғоялар акс этган майдон яна ўзгача бир мазмун-моҳият билан бойиди, сайқаллашди, мукаммаллашди. Яъни, Мустақиллик монументига уйғун равишда бахтиёр она сиймосини ифодалайдиган янги ҳайкал қўйилди ва майдон янада чуқур маъно-мазмунга эга бўлди. Чунки, бу ерда энг азиз, энг улуғ бўлган икки қадрият туташди, мужассамлашди. Мустақиллик ва эзгулик деган муқаддас қадриятлар уйғунлашди. Бу эса ҳаётийлик қадар чуқур маънога эга бўлди.

Фарзандини қучоғига олиб, унга меҳр кўзларини тикиб турган бахтиёр Онанинг мана шундай ҳолатини эзгуликка қиёсласак, минг чандон ҳақ бўламиз, деб ўйлайман.

(Давоми 2-бетда)

Боғ яратган — барҳаёт

Олмаю анорлар, анжиру шафтоли, қаролию гилос, олчаю ўрик, шунингдек бол каби ширин узумлари, тилими тилни ёрадиган қовун-тарвузлари билан она юртимиз маълум ва машҳур.

Хўш, шундай экан, тупроғи зар, иқлими мўътадил еримизда етиштирилган ана шу неъматлар нега мўл-кўл эмас? Бозорларимиз расталарига нима учун хориж маҳсулотлари кириб кела бошлади? Бугунги деҳқон шунчалик уқувсизми ёки олимлар томонидан меваю узумларнинг бозорбоп, кўриниши чиройли, кўз-кўз қилса арзийдиган навлари яратилмаяптими?

Мухбиримиз Шредер номли "Мева-шарбат" боғдорчилик, узумчилик ва виночилик илмий-ишлаб чиқариш корпорациясининг Самарқанд филиали директори Қаҳҳор Мусаевга ана шу саволлар билан мурожаат қилди.

- Яқинда Юртбошимизнинг мазкур соҳа ҳақида қабул қилган Фармон ва қарори айни муддао бўлди. Эндиликда бу борада янги-янги имкониятлар эшиги очилишига ҳамма ишонч билан қараяпти. Ушбу қарор ва Фармон ижроси ҳақида бугун матбуотда эълон қилинаётган гап-сўзлар, таклифлар, мулоҳазалар шунчаки мавсумбозлик бўлиб қолмайди. Чунки юртимизда боғдорчилик ва узумчилик ота-боболардан мерос. Шу туфайли унинг пойдевори бақувват. Ҳамма гап бугун замон талабидан келиб чиқиб, ерни ҳақиқий эгасига топшира билишда.

Шу ўринда яна бир нарсани таъкидламоқчиман. Боғбон ҳеч қачон кам бўлмаган. Унинг касби улуғ касб. Ҳар доим боғ-роғлар яратганлар қадрланиб келишган. Жумладан, филиалимизда ҳам узоқ йиллар бу борада ижодий изланишлар олиб бориб, янги-янги навлар яратиб, боғбонлик касбини шарафлаганлар талайгина. Масалан, Жўрақул Мусаев 27 йил шу даргоҳда ишлаб, пакана навли олманинг 11 хил навини яратган. Бу олмалар ҳозир ҳам республикамизнинг турли вилоятларида етиштирилаяпти. Узумчилик бўйича кўплаб янги навлар яратилган. Токчиликда Ғулом Ҳайдарқулов, мевачиликда Жамолиддин Мирзоҳидовларнинг ҳам номлари Самарқанду Бухорода, Қарши ва Навоийда маълум.

765 гектар ерга эга филиалимизда эса узоқ йиллардан буён асосан боғдорчилик ва узумчилик ҳамда мева кўчатчилиги билан шуғулланиб келинади. Шу соҳалар бўйича илмий ишлар олиб бориладн. Узумчилик ва мевачиликнинг янги навларини яратиш ҳамда унинг агротехникаси ҳақида фаолият юритамиз, - дейди филиал директори Қаҳҳор ака Мусаев. – Филиалда 280 гектар боғ мавжуд бўлиб, унда республикамизда ўсадиган меваларнинг ҳамма турлари етиштирилади. Масалан, биргина олманинг 50 хил тури устида иш олиб борилаяпти. Шундан 15 хил тури ("Нафис", "Ҳосилдор", "Саратон", "Голдспур", "Корей" ва бошқалар) энг кўп тарқалган бўлиб, филиал участкасида тайёрланади ва Навоий, Самарқанд, Бухоро, Қашқадарё вилоятларининг хўжаликларига кўчатлар етказиб берилади.

Шунингдек, шафтолининг "Старт", "Фарҳод", гилоснинг "Баҳор", "Сариқ гилос", "Наполеон", нокнинг "Дилбар", "Нашвати", "Подарик", ўрикнинг "Кўрсодиқ", "Наврўз", "Гулистон" ва бошқа бир қанча навлари филиал олимлари томонидан яратилган. Шу билан биргаликда беҳи ва қаролининг бир қанча навлари олимлар томонидан ўрганилаяпти.

Ернинг муносиб эгасини топиш — долзарб масала

Меваларнинг ана шу навлари ва узумнинг "Оқ кишмиш", "Қора кишмиш", "Кишмиши Ботир", "Самарқанд кишмиши", "Сўғдиёна кишмиши" каби навлари олимларимиз томонидан яратилиб, уларнинг аксарияти кўп йиллардан буён юқорида номлари тилга олинган 4 та вилоят туманларининг мева-узумчилик хўжаликларида экилиб, боғ ва узумзорлар ташкил қилинган.

Айтмоқчиманки, олимларимизнинг ана шу ва шу каби навлари ҳам, азал-азалдан ота-боболаримиз томонидан парваришланиб келинаётган мева ва узумларнинг аксарияти маза жиҳатидан ҳам, кўриниши жиҳатидан ҳам мақтанса арзигулик.

Ширкатларда ижара усулида иш юритилганида боғнинг ҳам, токнинг ҳам ҳақиқий эгаси йўқ эди. Меники эмас, умумники, деган тушунча туфайли деҳқоннинг қўли ишдан совиди. Шунинг учун боғ ва токларнинг агротехникасига амал қилинмади. Техника билан ишлов бериш, мева ва ток қатор ораларини ҳайдаш, касалликларга, турли зараркунандаларга қарши кимёвий усуллар билан дорилаш каби юмушлар бажарилмади. Айниқса, пахта ва ғалла етиштирувчи туманлардаги боғ ва токзорлар бутунлай эътибордан четда қолди. Кўпчилик фақат узумзор ва боғлардан тушадиган ижара пулини бир амаллаб йиғиб олиш пайида бўлди. Ана шунинг оқибатида боғ ва токзорлар хор-у зор бўлди. Бозорларда ушбу маҳсулотлар ўрнини "сирти ялтироқ" хорижий мевалар эгаллади.

Мевачилик ҳақида, узумчилик ҳақида гап кетганда яна бир нарсани таъкидламоқчиман. Бундан бир неча йиллар бурун Қўшработнинг "Оқтепа" ширкат хўжалигида сув чиқмайдиган қирлик устига томчилатиб суғориш усулида ток эктирдик. Қарангки, филиалимиз олимлари томонидан тавсия этилган бу усул ўзини тўла оқлади. Токлар ҳосилга кириб, унинг болдек ширин узумлари кўпчиликка манзур бўлди. Шу токлар ҳозир ҳам мавжуд. Дашт бағрида яшнаб турибди. Афсуски, бу ташаббус эътиборсизлик туфайли кенгроқ ёйилмади. Қўшработда нима кўп, дашт ер кўп. Шу усулда токзорлар яратишга жиддий киришилса, нур устига аъло нур бўлар эди.

Тан олиб айтадиган бўлсак, тажрибали боғбон ва соҳибкорларимизнинг кўпчилиги бу соҳани баъзи олимлардан яхши билади. Мен ўтган йили Қўшработнинг Ҳасан бобо қишлоғига борганимда бунга амин бўлдим. Ҳатто, токчиликда тажриба ва билим етарли, деб хато ўйлаганимни тан олдим. Ҳасан боболикларнинг шахсий томорқаларидаги токларнинг баланд кўмилишию жўякларнинг чуқур олиниши ва барча агротехник тадбирлари, бошқа жойлардаги токлардан уларнинг парвариш усули фарқ қилар экан. Бозорларда Хатирчи ва Қўшработнинг уч қора кишмиш майизларининг машҳурлиги сабаби ҳам шунда бўлса керак.

Ана шуларни кўриб ва филиалимизда етиштирилиб, вилоятларда боғ-роғларга айланган турли хил мева ва узум навларини, бундан ташқари, филиалимиздаги 280 гектар боғнинг 50 гектарида синаб кўрилаётган 100 хилдан зиёд меваларни, 5 гектар ерда тажрибадан ўтказилаётган 1200 хил узум навларини, оқ кишмиш, қора кишмиш каби узумларимизнинг кўчатлари ҳамдўстлик мамлакатларидан Озарбайжонга ва бошқа давлатларга сотилаётганини ҳисобга олсак, бу борада нав яратаётган олимлардан ҳам, деҳқончиликнинг пири бўлиб кетган боғбон-у соҳибкордан ҳам гина қила олмаймиз.

Бугун эса биз шундан хурсандмизки, давлатимиз раҳбарининг "Мева-сабзавотчилик ва узумчилик соҳасида иқтисодий ислоҳотларни чуқурлаштириш чора-тадбирлари тўғрисида"ги Фармони ва "Мева-сабзавотчилик ва узумчилик соҳасини ислоҳ қилиш бўйича ташкилий чора-тадбирлар тўғрисида"ги қарори боғнинг ҳам, токнинг ҳам ҳақиқий эгасини топишга, агротехник парваришни яхшилаш учун техника ва маҳаллий ўғит ҳамда кимёвий дори-дармонлар масалаларини жадаллик билан ҳал қила олишга мустаҳкам замин яратди.

Суҳбатни "Қишлоқ ҳаёти" мухбири Мамадиёр ЗИЁДИНОВ ёзиб олди.

Курашнинг келажаги порлоқ

9 феврал – Алишер Навоий таваллуд топган кун

Қорачиқлар қаъридаги сир

Алишер Навоийнинг мазкур ғазали қўшиқ қилиб кўп куйланадиган, ҳаммамиз севиб тинглайдиган ва... афсуски, ҳаммамиз ҳам ҳамиша тушуниб етавермайдиган ғазаллардан бири.

Бу ғазалнинг матлаъсида ғазалдаги бутун бир яхлит мазмуннинг гўёки икки мисрага жо бўлган мазмуни бор ва бу мазмун фавқулодда бир ижодий маҳорат билан ифода этилганки, буни мумтоз адабиётшунослигимизда "Ҳусни матлаъ" деб атайдилар.

Бутун бир ғазал сингари, матлаънинг ўзи ҳам қаттиқ муштоқлик туйғуси билан зийнатлангандир. Шунинг учун ҳам шоир (лирик қаҳрамон) ўзи мурожаат қилаётган инсонга "Қаро кўзум", дейди. Маълумки, халқимизда ўзининг яқин кишисини "кўзим" деб ардоқлаш расм бўлган. Бундай деб севимли инсонга мурожаат қилиш, афтидан, дунёга унинг кўзи билан қараш, кўз воситачилиги баҳраманд бўлинадиган барча неъматларни ана шу инсон билан баҳам кўриш истагидан келиб чиққан бўлса керак.

Қаро кўзум, келу мардумлиғ
эмди фан қилғил...

Бу мисрада "мардум" сўзига алоҳида эътибор қаратиш лозим. "Мардум" сўзи икки маънога эга бўлиб, биринчи мазмун "одам" деган маънони берса, иккинчи мазмун "қорачиқ" демакдир. Маълумки, кўзнинг оқидан қароси, қаросидан қорачиғи, яъни кўз гавҳари ардоқлироқ саналади. Биринчи мисрадаги "мардумлиғ қилғил" ибораси "Бир одамгарчилик қил" деб ёлвориш оҳангидадир. Хўш, шоир назарда тутаётган одамгарчилик нимадан иборат бўлмоғи керак? Бу саволга жавобни биз иккинчи мисрадан топамиз.

Кўзум қаросида мардум
киби ватан қилғил.

(Давоми 4-бетда)

Қизил денгиздаги фожиа

Муаммо, мулоҳаза, таклиф

Энг муқаддас бойлик

Ўзбекистон Республикаси мустақиллиги бошқа сиёсий ва иқтисодий жиҳатлар билан бир қаторда, унинг табиий бойликлари, хусусан, ерларни ўзи мустақил равишда тасарруф қилиш ҳуқуқида ҳам намоён бўлди.

Эндиликда 44,5 миллион гектар ер фондини миллий қонунчилик асосида муҳофаза қилиш ва улардан оқилона фойдаланиш ҳуқуқий тартибга солинди. Ушбу ҳуқуқ "Ер тўғрисида"ги қонундан бошланган. Президентимизнинг "Қишлоқ хўжалигида ислоҳотларни чуқурлаштиришнинг муҳим йўналишлари тўғрисида"ги Фармони ҳам қишлоқ хўжалигига мўлжалланган ерлардан фойдаланишга оид муносабатларни кенг ривожлантиришга қаратилган.

Президентимиз ва ҳукуматимиз томонидан табиий захиралар, жумладан ерга катта эътибор берилаётганлиги бежиз эмас. Чунки Ўзбекистонда ер ва, айниқса, унумдор тупроқли ерлар чеклангандир.

(Давоми 2-бетда)

Миллий ҳамда четэл валютасида барча банк хизматлари Сизнинг муваффақиятингиз учун!
"Пахта-Банк" - фаровонлигингиз калитидир!

УзРТСБ Биржевые котировки сум/кг	БЕНЗИН (76) 514,8 ▼ - 0,4	БЕНЗИН (80) 536,1 ▲ + 0,3	БЕНЗИН (91) 596,0 ▼ - 4,5	ДИЗ.ТОПЛИВО 398,0 ▲ + 0,2	МАЗУТ 103,4 ▲ + 31,3	СЖ.ГАЗ 189,7 ▲ + 11,1	МАСЛО ХЛОПК. 877,7 ▲ + 10,5	САХАР 782,2 ▲ +110,2	МУКА выс.сорт 280,9 ▲ + 0,9

Ўзлигимиз акс этган майдон

(Боши 1-бетда)

Бағрига ўз жигарбандини босиб турган аёлнинг қалбида қуёш ҳарорати, чеҳрасида ой нурларидай тиниқлик балқийди. У бутун меҳр қўрини дилбандига улашади. Ана шу тушунча унинг фариштадай сиймосида, сувратида ва сийратида бахтиёрлик қалқиб турганини кўрамиз. У фарзанди камолотини ўйлаб айни шу ҳолатда дунёга тинчлик, осойишталик тилайди. Барча эзгу ўйлар унинг кўнглидан шиддатли дарёлардай тошиб чиқади. Шундай экан, буни эзгуликдан ўзга нарса деб атай оламизми? Йўқ, албатта.

Куни кеча Ўзбекистон Республикаси Президентининг "Мустақиллик ва эзгулик монументи тўғрисида"ги Қарори эълон қилинди. Унда маънавий-маърифий йўналишдаги ташкилотлар ва кенг жамоатчиликнинг Мустақиллик майдонида бунёд этилган, ўзида Мустақиллик ҳайкали ва Бахтиёр Она сиймосини мужассам этган янги монументга Мустақиллик ва эзгулик монументи деб ном бериш тўғрисидаги таклифи маъқулланганлиги таъкидланди. Шунингдек, умумхалқ байрамлари, давлат миқёсидаги барча тантаналарда Мустақиллик ва эзгулик монументи пойига гулчамбарлар қўйиш расмий маросими жорий этилишига ҳам урғу берилади.

Чиндан ҳам мустақиллик ва эзгулик тушунчаларини бир-биридан айро ҳолда тасаввурга сиғдириб бўлмайди. Мустақиллик бизнинг ўзлигимиз, имон-эътиқодимиз, ор-номусимиз, ғуруримиз, қўйингки, барча олий тушунчаларни жам этган муқаддас туйғу. Она тимсоли эса халқимизда азал-азалдан меҳрибонлик, фидойилик, меҳр-муҳаббат, ҳаётийлик тимсоли бўлиб ардоқланиб келинган. Мана шу икки қадрият бирлашиб турган Бош майдонимизни жами эзгу ва муқаддас тушунчалар маскани деб атасак хато бўлмайди.

Бош майдонимизнинг ёш авлод тарбияси учун ҳам аҳамияти чексиз ва беқиёс. Мустақиллик ва эзгулик деган икки буюк қадрият жамулжам майдонда ҳам сиёсий, ҳам инсоний бир маъно мужассам. Аввало, бу ерга қадам ранжида қилган фарзандларимиз юрт мустақиллигини асраш, озодлигини ҳимоя қилиш ҳар биримизнинг муқаддас бурчимиз эканлигини англашади. Уларнинг қалбида мустақиллик туфайли мана шундай улуғ масканга эга бўлдик, деган ўй муҳрланади. Шундай покиза бир зиёратгоҳ, тинчлик ва барқарорлик тимсоли сифатида мўъжизакор қиёфага эга Бош майдон озод ва обод Ватанимизнинг энг кўркам гўшаси эканлигини ҳам чин дилдан ҳис қиладилар. Бундан ўзга бойлик ва бахт-иқбол йўқлигини англаб етадилар.

Масаланинг яна бир томони шундаки, яхши ва эзгу ўйлар билан келган ёшларимиз бу ерда энг азиз тилаклар жо бўлганлигини ҳам пайқашади. Чунки минглаб йигит-қизларимиз олийжаноб ниятлар билан янги оила қуриш арафасида шу ерга келишиб, қалбида жўш урган беғубор туйғулар тўлқинидан кўнгиллари юксалади. Кўтаринки кайфият туядилар. Эзгулик аркасидан ўтиб, оқ поёндоз шаклидаги, тиниқ ва покизалик йўли бўлиб туюлган кенг йўлакдан ўтишиб, "Мустақиллик ва эзгулик" монументига таъзим қилишади. Ва, ўз фарзандини бағрига босиб турган бахтиёр она эса уларга чинакам бахт-иқбол, ёруғ ва чароғон оила бекаси тимсолида кўринади. Улар бунда ўз орзуларини кўргандек бўладилар.

Хуллас, Бош майдонимизнинг қоқ марказидаги монумент истиқлолимиз мангулиги, тириклигимиз бардавомлиги тимсоли сифатида минглаб, миллионлаб кишилар қалбини ҳаяжонга солаверади.

Мустақиллик майдонига келган кишининг қалбида майдоннинг кенг ва кўркам қиёфаси ҳам улуғворлик ҳиссини уйғотади. Майдон четида қад ростлаган Олий Мажлисимиз Сенати ҳамда Вазирлар Маҳкамасининг муҳташам биноси, илиқ кунлар қуёш ёғдусида жилоланиб, кўкка бўйлашган фавворалар, атрофда тинчлик ва сокинлик даракчиси тимсолида ўрнатилган оқ лайлаклар рамзи – бари-бари тинчлик ва эзгулик уммонида сузаётган оқ кема янглиғ Она-Ўзбекистоннинг бетакрор ҳусни-жамоли ифодаси бўлиб кўринади.

Бош майдонимиз – тинчлик рамзи, озодлик рамзи. Эзгулик рамзи. Бахт-иқбол ва келажагимиз рамзи. Бутун Ўзбекистон халқи бу табаррук қадамжони ана шунинг учун ҳам эъзозлайди.

Ўз юрти, ўз Ватанини, табаррук масканини ардоқлаш, кўз қорачиғидай авайлаш эса ҳар бир халқнинг имон-эътиқоди саломатлигининг ҳам нишонасидир. Ўзбекистонликлар бу муқаддас жойни нондай азиз, дастурхондай покиза, саждагоҳ сингари муқаддас биладилар.

Бугунги кунда ҳар бир ўғил-қизимиз мана шундай улуғ ва муборак майдонимиз борлиги ва бу барчамизнинг бебаҳо мулкимиз эканлигини ҳис қилишлари лозим. Чунки Ватан битта бўлади. Ватандан ташқарида эса Ватан йўқ. Ватаннинг Бош майдони ҳам битта бўлади. Уни азиз ва муқаддас билиб, қалбига жо этган халқни ҳеч ким, ҳеч қандай ғоялар ватанпарварлик руҳидан жудо қилолмайди.

Қўчқор НОРҚОБИЛ

2006 йил –Ҳомийлар ва шифокорлар йили

Шифохона ишга тушди

Қорақалпоғистоннинг энг шимолий ҳудудида жойлашган Қораўзак тумани марказидаги Ч.Абдиров номли Бирлашган касалхона таркибида янги туғруқхона қурилиб фойдаланишга топширилди.

"Соғлом она – соғлом фарзанд" дастурига тўла жавоб берадиган 30 ўринли мазкур шифохонани белгиланган муддатда, сифатли қилиб бунёд этишда 319-хўжаликлараро қурилиш корхонаси билан биргаликда тумандаги қатор ҳомий ташкилотлар ҳам фаол қатнашди. Ушбу масканга 130 миллион сўмлик маблағ сарфланди. Айни пайтда Қораўзакнинг янги туғруқхонаси энг замонавий тиббий асбоб-ускуналар билан жиҳозланиб, оналар ва болалар саломатлигини кафолатли тарзда муҳофаза қилишга хизмат кўрсатмоқда.

А.ИСКАНДАРОВ,
"Қишлоқ ҳаёти" мухбири.

***

Ховос туманида "Ўзбекистон темир йўллари" Давлат акционерлик компаниясига қарашли Ховос бирлашган тармоқ шифохонасида асосан темир йўлчиларга тиббий хизмат кўрсатилса-да, ховосликлар, бошқа соҳа ходимлари ҳам шифокорларнинг беминнат тиббий кўмагидан баҳраманд бўлишяпти.

–Шифохонамизда ички касалликлар, жарроҳлик, диагностика, физиотерапия, болалар бўлимлари мавжуд, - дейди шифохона бош шифокори Абдуғани Вайдуллаев. – "Ўзбекистон темир йўллари" тиббиёт хизмат бошқармасининг ёрдами туфайли шифохона таъмирланиб, замонавий асбоб-ускуналар, зарур жиҳозлар билан таъминланди.

"Ҳомийлар ва шифокорлар йили"да бу ерда 20 ўринли болалар бўлими биноси ишга тушди. Комплексни таъмирлаш ва жиҳозлаш ишларига "Ўзбекистон темир йўллари" Давлат акционерлик компанияси 90 миллион сўм маблағ ажратди. Шунингдек, мазкур компания томонидан ҳомийлик ёрдами сифатида телевизор тақдим қилинди. Янги бўлимнинг ҳар бир хонаси дид билан жиҳозланган. Бу ерда болалар ўйнайдиган хона, диагностика, физиотерапия хоналари ошхона ва бошқа барча қулайликлар яратилган.

Ш.МУРОДОВ

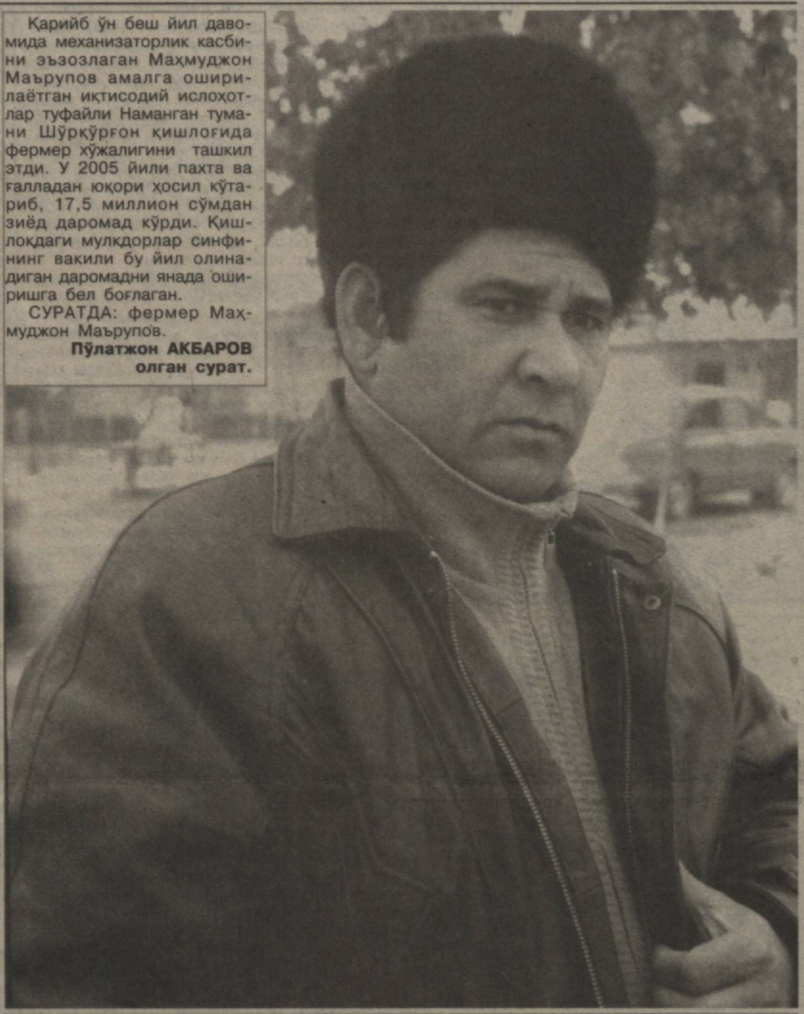

Қарийб ўн беш йил давомида механизаторлик касбини эъзозлаган Маҳмуджон Маърупов амалга оширилаётган иқтисодий ислоҳотлар туфайли Наманган тумани Шўрқўрғон қишлоғида фермер хўжалигини ташкил этди. У 2005 йили пахта ва ғалладан юқори ҳосил кўтариб, 17,5 миллион сўмдан зиёд даромад кўрди. Қишлоқдаги мулкдорлар синфининг вакили бу йил олинадиган даромадни янада оширишга бел боғлаган.

СУРАТДА: фермер Маҳмуджон Маърупов.

Пўлатжон АКБАРОВ олган сурат.

Энг муқаддас бойлик

(Боши 1-бетда)

Республикамиз давлат ер фондининг бешдан уч қисми саҳро ва чўлли ландшафтлардан, бешдан бир қисми геоморфологик жиҳатдан ноқулай бўлган тоғу тошлардан иборат. Диёримизнинг фақатгина ўндан бир қисмида инсон яшаши учун қулай шароитдаги ерлар, тўғрироғи, тупроқлар бор.

Тупроқ – ер сўзининг синоними, аммо айнан ўзи эмас. Чунки тупроқ тошли, қумли, сувли ерлардан фарқли равишда унумдорлик хусусиятига эга.

Айнан ана шу унумдорлик бизни боқади. У саноат учун хомашё етказиб беради. Тупроқ унумдорлигининг фойдали хусусиятлари тўлақонли намоён бўлишида намлик ва иссиқлик жуда катта аҳамият касб этади. Масалан, мўътадил иқлимда тарқалган энг унумдор қора тупроқларда буғдойдан 20-25 центнергача ҳосил олинди. Унумдорлик кўрсаткичлари ундан бир неча баробар паст бўлган, бизда энг кўп тарқалган бўз (сур) тупроқларда ҳосилдорлик икки ва ундан ҳам кўпроқдир. Бунинг сабаби иссиқликдадир. Аммо бўз (сур) тупроқларда намлик етишмайди, яъни суғормасдан туриб юқори ҳосил олишнинг иложи йўқ. Шунинг учун ҳам қишлоқ хўжалик маҳсулотларининг 95 фоизи айнан сунъий намлаш даражасига эга бўлган суғорма ерлардан олинади.

Ўзбекистонда суғориб деҳқончилик қилса бўладиган тупроқли ерларнинг умумий майдони 7,4 миллион гектар атрофида. Ҳозирги вақтда унинг 4,3 миллион гектари суғорилади, холос. Қолган 3,1 миллион гектари эса чўл-саҳро ва тоғли ҳудудларда, яъни ўзлаштирилиши қийин бўлган ерлардадир. Қолаверса суғориш учун керак бўладиган чучук сув муаммоси янги ерларни ўзлаштиришга доим тўсқинлик қилади.

Мамлакатимизда кейинги ўн йил мобайнида аҳоли сони 4-4,5 миллион кишига кўпайди ва 26 миллиондан ошиб кетди. Суғорилиб деҳқончилик қилинадиган ерлар миқдори эса кейинги 15-20 йил ичида деярли ўзгаргани йўқ. Аграр соҳа республикамиз валюта тушумининг 55 фоизини, товар айланувининг 60 фоизга яқинини беради. Ҳайдалиб деҳқончилик қилинадиган экин майдонларини жон бошига тақсимлайдиган бўлсак, ҳар бир киши учун 0,16 гектар атрофида экин майдони тўғри келади.

Демак, шундай экан, чекланган экин майдонларидан, ва айниқса, суғориладиган ерлардан оқилона фойдаланиш учун нима қилмоқ керак? Аввалambor, Ўзбекистонда ерга нисбатан муносабатларни қайтадан кўриб чиқиш ва халқ хўжалигининг барча соҳаларида тегишли эволюцион тарздаги ўзгартиришларни йўлга қўйиш керак бўлади.

Барча ер тоифалари ва ер участкаларини экологик-географик жиҳатдан оптималлаштириш йўлларини қайта кўриб чиқиш, бунинг учун ерларнинг сон ва сифат баҳосини аниқлаш, оператив геоэкологик назоратини (жумладан, мониторингини) олиб бориш тизимини яратиш ҳамда амалий механизмини шакллантириш зарур.

Иқтисодий соҳада тупроқларнинг унумдорлик кўрсаткичларини кўтариш мақсадида катта сарф-харажатли мелиоратив ва рекультиватив ишларни олиб бориш талаб этилади. Буни эса махсус "Ер жамғармаси" ёки "Ер фонди"ни ташкил этиш орқали амалга ошириш мумкин. Жамғарма маблағи нафақат ички молиявий захиралардан, балки мақсадли йўналтирилган ташқи инвестициялардан иборат бўлмоғи лозим. Ер қонунчилигини бузиш бўйича бюджетга тушаётган молиявий жамғармаларнинг 60 фоизи айнан "Ер фонди"га тушиши даркор.

Ташқи иқтисодий алоқалар ва қишлоқ хўжалик товар маҳсулотларини олди-сотди (реализация) қилиш кенг тармоқланган хизмат кўрсатишга асосланган бўлмоғи лозим, яъни "бир деҳқонга уч хизматкор" принципида иш юритмоқ мақсадга мувофиқдир. Қишлоқда хизмат кўрсатишни хомашёни қайта ишлаб, кам чиқитли технологияларни жорий қила оладиган кичик ва ўрта бизнес соҳибларига топшириш даркор. Бундай тажриба Голландия ва Франция давлатларининг аграр соҳа мажмуасида жуда ибратли даражада йўлга қўйилган. Мамлакатимизда фермерлик ҳаракатига кенг йўл очиб берилиб, ер ўзининг ҳақиқий эгасини топмоқда. Бу ҳам ерлардан унумли ва самарали фойдаланишда ижобий натижасини кўрсатиши шубҳасиз.

Ерга оид мулкий ҳарактерга эга бўлган муносабатларни, яъни уни эгаллаш, фойдаланиш, тасарруфлаш, жумладан ижаралаш ҳуқуқини ўргатишда тупроқнинг сон ва сифат кўрсаткичларини инобатга олиш зарур. Унумдор, яъни ўта қимматли суғориладиган ерларни фақатгина қишлоқ хўжалик мақсадларидаги тоифада ушлаб туриш ва деҳқончиликка ихтисослашган фермерчиликни ривожлантиришга бериш давлатимизнинг фермерчилик соҳасидаги сиёсатига мос тушади.

Ер қонунчилигида бонитет баҳоси 30 баллдан кам бўлган суғорма ерларни аҳоли пунктлари ва унинг атрофини ноқишлоқ хўжалик мақсадларида ишлатиш, меҳнат ресурслари кам бўлган ерларда эса бирламчи кредитлаш ва дотациялаш объекти сифатида қарамоқ лозим.

Ер қонунчилигида қишлоқ хўжалик субъектлари учун балл бонитети паст кўрсаткичларга эга бўлган ер участкаларидан (30 дан кам бўлса) ер солиғига тортилмаслик муддати "ушбу ерлардан фойда олиш муддатига қадар", деб белгиланиши лозим. Чунки, табиий ва техноген бузилган ерларнинг "ўзлаштириш муддати", яъни фермерларнинг тубдан мелиорация ва рекультивация қилиш учун ишлатган маблағларини қоплаш ва даромад олишнинг бошлаш муддати 3 йилдан то 25 йилгача давом этиши мумкин. Бундай ҳуқуқий норма фермерларни яхши ер қидириб юришга, кадастр баҳосини камайтиришга бўлган "ноқонуний" ҳаракати ёки интилишини камайтиради. Уларда ўз ерини қайта тиклашга бўлган иштиёқни уйғотишга олиб келади.

Ер ресурсларини муҳофаза қилиш, ундан тўғри фойдаланиш, бузилган ерларни қайта тиклаш замон талаби ҳисобланади. Ер табиатнинг бизларга тортиқ қилган неъмати. Ушбу неъмат инсонларнинг нафақат ишлаб чиқариш воситаси, балки яшаш макони ҳамдир. Шунинг учун ҳам ота-боболаримиз "Ери бойнинг – эли бой", деб бежиз айтишмайди.

Асқар НИГМАТОВ,
география фанлари доктори.
Аҳрор МАДРАҲИМОВ,
тадқиқотчи.

Довюрак, фидойи чўпонларинг бор...

Дўстлар билан энг гавжум емакхоналардан бирига кирдик. Лекин бир шеригимиз бетоқатлана бошлади. Бойваччароқ жўрамиз ҳозиру нозир хизматчига димланган қўй гўшти келтиришни буюрди. Унинг "заказ"и бир зумда "ест" қилинди. Ҳовури чиқиб турган бу тансиқ таомни паққос тушира бошладик. Бироқ ўша дўстимиз ҳамон хомуш эди.

Чўпон акасидан хавотирланиб, совуқ забтига олган қиш чилласида унинг ҳоли не кечганидан ташвишда экан. Таом устидан аччиққина кўк чой ҳам мойдек силлиқ кетди. Аммо жўрамизнинг кайфияти сира кўтарилмасди. У ҳозироқ чўлга, чўпон акасига кўмак бериш учун отланаётганини айтганида бу фидойи йигит иродасига, оқибатлилигига қойил қолдим. Унга шерик бўлишимни эшитганида ишонқирамай бирров юз-кўзимга разм солди-да, кифтимга қадрдонларча уриб қўйди.

Қишлов – синов

Дўстим ҳақ эди. Гўшт етиштириш, яйловларда қўй боқиш заҳмати ҳақида доим ҳам эслайвермаймиз. Айниқса совуқ забтига олган қаҳратон қиш ойларида сурув ортидан юришнинг азоблари оламжаҳон. Қўй гўштидан тайёрланган димламани иссиққина емакхонада ҳузур қилиб "туширдик". Чўпончи... У тушликни қаерда қилади... Юзлаб қўй-қўзини қиш-қировли кунлардан омон олиб чиқиш, чиқимдор бўлмаслик машаққати суяк-суякдан ўтиб кетмаяптими?.. Ана шу саволлар хаёлимни бот-бот банд этарди.

Миришкор туманидаги "Ўзбекистон" қоракўлчилик-наслчилик ширкат хўжалигига етиб борганимизда, қор учқунлаётган эди. Бизга тажрибали чорвадор Чўлмурод ака Барноев яйловга боришимизда ҳамроҳлик қиладиган бўлди. Унинг "Газ-69"и қоп-қора тасмадек чўлни иккига бўлиб турган асфальтдан ғизиллаб борарди. Тишимиз-тишимизга тегмайди. Бир-биримизнинг пинжимизга суқиламиз. Йўлнинг эса адоғи кўринмасди. Ниҳоят саксовулзор оралаб юра бошладик. Қум барханларини писанд қилмай машина чайқалиб-чайқалиб олға интиларди.

- Ана, акам қўй боқиб юрибдилар, - қувонганидан қичқириб юборди дўстим. У биз томонга кела бошлади. Чўпоннинг юз-кўзида чарчоқ аломатлари сезилмасди. Уст-боши ҳам қалингина. Чўпон Тоган Мамедов 375 бош совлиқни яйловда яйратиб юрган экан.

Хўжалик раҳбари Абдурасул Баҳбедов бизга тушунтира бошлайди:

- Чўпон ва чўлиқлар учун доимо иссиқ овқат тайёрланади. Уларнинг соғлиги ҳам мудом назоратда. Кўчма савдо дўконлари вақти-вақти билан келиб туради. Телевизор, радио бор. Матбуот нашрларидан бохабар бўлиб туришади.

- Чўл қуп-қуруқ эмас, - дейди Т.Мамедов, - шундай кўринганини билан хас-хус кўп. Совлиқлар саксовулнинг баргини топиб ейди. Шувоқ бор, оққарай, сангран, донашур деган ўт-ўланлар қиш пайтида чорва учун яхши емиш бўлаяпти. 375 бош қўйнинг ҳаммаси совлиқ. Уларнинг ҳар юз бошидан 110 бошдан қўзи олишни мўлжаллаб турибмиз.

Чўпоннинг гапини Чўлмурод ака Барноев давом эттиради.

- 59 йилдан буён қўй боқаман, - дейди у. – 1997 йилда ўғлимга чўпонлик таёғини топширганман. Бу менинг яйловни буткул тарк этдим, дегани эмас. Ўғлимдан, бошқа чўпонлардан доимо хабар олиб тураман. Ана, кўриб турибсиз, совлиқлар ўтлаяпти. Демак, яйловда қўй емайдиган нарса йўқ. У ўт қидириб кунига 15-20 километр йўл босади. Чўпон ҳам шунча масофани айланишга мажбур. Аммо яйловнинг гашти барибир бошқача бўлади. Шунинг учун қанча йўл босса ҳам чўпонга билинмайди.

Шу куни биз чўпон иродаси қўй туёғидан ҳам қаттиқ бўлиши керак, деган мақол нақадар тўғри эканлигини ҳис этдик. 139 минг гектар майдонни эгаллаган Илонли, Зеварда, Шойим, Ўртабулоқ, Хожикуса, Чандирқудуқ, Аланг ва Мирза яйловларида хўжаликнинг 13 минг бошга яқин қўй-қўзилари боқилмоқда. 25 та отарга бўлинган ва 25 та оилавий пудратчи мақомига эга чўпонлар жамоаси қўйларни қишловдан талафотсиз олиб чиқиш чораларини кўрмоқдалар. Илгари "Ўзбекистон" хўжалиги раҳбариятининг эътиборсизлиги туфайли қоракўл қўйлар сони камайиб кетганди. Сўнгги бир йил мобайнида қўйлар 5 мингтага кўпайиб, 13 минг бошни ташкил этди.

- Ўтган йили ҳар юз бош совлиқдан 120 бошдан қўзи олиниб, 5000 боши ўстиришга қолдирилди. Шу ҳисобдан қўйлар сони кескин кўпайди, - дейди А.Баҳбедов. - Сифатли қоракўл териларининг чет элларда харидорлари кўп. Биз Помуқ типли қоракўл тери берадиган қўй зотини кўпайтираяпмиз.

Яйловдан қайтар эканмиз, дўстимнинг кайфияти кўтаринки, қадамлари дадил, ҳатто чўлнинг совуғи ҳам унга таъсир қилмаётгандай эди.

Фахриддин БОЗОРОВ,
"Қишлоқ ҳаёти" мухбири.

Қиш бекорчилик фасли эмас

Семинар-тренинг

Бултур Бухоро вилоятида элликдан зиёд ширкат хўжаликлари тугатилиб, улар негизида танлов асосида фермер хўжаликлари ташкил этилди. Янги фермер хўжаликлари етакчилари ўз ҳуқуқ ва бурчларини билишадими? Эндигина иш бошлаган қишлоқ мулкдорлари қандай масалаларда қийинчиликларга дуч келишлари мумкин? Улар қандай ҳал этилади?

Пешку туманидаги қишлоқ хўжалиги касб-ҳунар коллежида ўтказилган семинар-тренингда қатнашган 240 нафар фермер ана шунга ўхшаш қатор саволларга жавоб олди. Мулоқот тарзида ўтган тадбирда суд, адлия, прокуратура, банк ва сервис хизмати кўрсатувчи ташкилотларнинг раҳбар мутахассислари қатнашиб, кўплаб масалаларга ойдинлик киритдилар. Вилоят ҳокими С.Ҳусенов фермерлар ва уларга сервис хизмати кўрсатувчи ташкилотлар олдида турган вазифалар хусусида сўз юритди.

Фермерлар учун ўзига хос ўқув вазифасини ўтаган бундай семинар-тренинглар вилоятнинг бошқа туманларида ҳам ташкил этилди.

Истам ИБРОҲИМОВ,
"Қишлоқ ҳаёти" мухбири.

СФУ-ислоҳотга қанот

Қишлоқ хўжалигида изчил амалга оширилаётган ислоҳотлар туфайли ширкатлар ўрнида минглаб фермер хўжаликлари ташкил этилди. Шу билан бирга, уларга хизмат кўрсатадиган тузилмалар пайдо бўлди. Ана шулардан бири Сувдан фойдаланувчилар уюшмаларидир. Хўш, СФУ нима, унинг вазифаси нималардан иборат, у ким томонидан ташкил этилади, унинг қандай муаммолари бор?

СФУ – бу сув ресурсларини адолатли тақсимлаш ва экинлар ҳосилдорлигини ошириш мақсадида суғориш-зовур тармоқларидан фойдаланиш ва техник хизмат кўрсатиш учун бирлашган фермерларнинг ўзини-ўзи бошқарувчи тузилмадир.

–Винрок интернэшнл ташкилоти ЮСАИД томонидан молиялаштирилган 5 йиллик Сувдан фойдаланувчилар уюшмаларини қўллаб-қувватлаш Дастури (WUASP)ни амалга ошириш ҳуқуқини қўлга киритди, - дейди Дастур мутахассиси Суннат Жалолов. – Дастур Ўзбекистон, Қирғизистон ва Тожикистон Республикаларида Сувдан фойдаланувчилар уюшмаларини суғориш-зовур тармоқларидан самарали фойдаланишни ривожлантириш ҳамда уларни ишчи ҳолатда сақлаш, бошқариш ва малакаларини ошириш бўйича иш олиб боради.

WUASP дастури фермерларнинг даромадини ошириш, сув учун юзага келадиган зиддиятларни ҳал қилиш, тўғри қарор қабул қилиш ва сув ресурсларини адолатли тақсимлаш имкониятларини намойиш этиш орқали СФУларнинг ўзини ўзи бошқариш тамойиллари асосида ривожланишини рағбатлантиради ва барча суғориш сувидан фойдаланувчилар учун адолатли ва самарали сув тақсимлаш тизимини яратади. Ҳозирги кунда Жиззах, Самарқанд, Бухоро ва Наманган вилоятларида 16 та СФУлар билан ишлаяпмиз. Мирзаобод туманида ЮСАИД дастури бўйича "Қўшқулоқ" СФУсига техникавий ёрдам берилди.

–2002 йил август ойида ЮСАИДнинг дастури бўйича 1 та ЭК-14, "Кейс 580М" экскаваторлари, Нива автомобили, компьютер жамланмаси, 12 дона велосипед, радио алоқа тизими ва қишлоқ хўжалиги ишларини ташкил этишда зарур жиҳозлар беришди, - деди "Қўшқулоқ" СФУ раиси Абдураим Абдуқодиров. – Уюшмамиз 117 та фермерларга – 4200 гектар ерга хизмат кўрсатади. ЮСАИД томонидан К-3 канали тўлиқ қайта таъмирланиб, сув ўлчаш асбоблари ўрнатилди. Мирзачўл ва Янгиободдаги фермерлар сувга ёлчиб қолишди. Шу боис уларнинг СФУга ишончи ошди,

ҳозир уларнинг ўзлари ҳам ёрдам беришаяпти.

–Шу туманда бўлиб, 21 нафар фермер билан суҳбатлашдик, - дейди Дастурнинг маслаҳатчиси, СФУнинг ижтимоий-ташкилий масалалари бўйича мутахассиси Эдвин Ислета. – Лекин айрим фермерларнинг СФУ тўғрисидаги Низом талабларини бажариш учун тўлиқ тушунчага эга эмаслиги аниқланди. СФУларнинг барқарор ишлаши учун фермерлар маблағ ўтказиши, бадал тўлаши лозим. Айрим фермерлар бу ишни охирига етказмаяпти. Бизнинг мақсадимиз Дастур асосида "Сувдан фойдаланувчилар уюшмаси нима?", "Унинг фаолиятининг ҳуқуқий асослари, низоми, бюджети, ирригация-мелиорация хизмати бадаллари" тўғрисида фермерларни ўқитиш ва ёрдам бериш. Чунки бу янги тизим, лекин, ўйлайманки, фермерлар ҳам бунга кўникишиб, ўрганиб ва биргаликда ҳаракат қиладилар.

–СФУларсиз иш битмайди, - дейди фермер Қурбон Мавлонов. – Бу йил деҳқончиликдан 3 миллион 600 минг сўм соф фойда олдим. Бу ишларда СФУнинг ёрдами катта бўлди. Илгари сув етишмасди, оқибатда бор-йўғи 8-10 центнердан ҳосил олардик. Ариқ-зовурларни тозаланганлиги яхши самара бераяпти. Биз фермерлар СФУга ёрдам беришимиз, хизмат бадалини вақтида тўлашимиз лозим, шундагина СФУнинг имконияти кенгаяди.

Ҳар бир тизимнинг оёққа туриши қийин кечади. Сирдарёда ҳам СФУларни ташкил этиш осон бўлгани йўқ. Вилоятда 82 та СФУлар ташкил этилди. Тўғри, СФУларда ҳам айрим муаммолар йўқ эмас. Баъзиларининг ҳисоб рақамида маблағи, техника механизмлари йўқлиги сабабли айрим масалаларда тўлиқ фаолият кўрсата олмаяпти. Айримларида сув билан таъминлашда навбат билан суғоришни ташкил этишда камчиликларга йўл қўйиш ҳолатлари учраб турибди. СФУларнинг мустақил фаолият юритишини таъминлаш учун, аввало, унинг молиявий аҳволини барқарор қилиш лозим. Демак, истеъмолчилар суғориш хизмати бадалларини вақтида тўлаб борсалар, айни муддао бўларди.

Шомурод ХОЛМУРОДОВ,
"Қишлоқ ҳаёти" мухбири.

МУКА 1 сорт 201,4 ▲ +1,8 | МУКА 2 сорт 180,0 ▼ - 0,3 | ПОЛИЭТИЛЕН I-0754 840,0 ▼ - 1,9 | ПОЛИЭТИЛЕН I-0760 855,0 ▼ - 224,6 | ПОЛИЭТИЛЕН I-1561 842,1 ▼ - 5,2 | КАРБАМИД 186,1 ▼ - 0,6

"ПАХТА БАНК":

Минибанклар – фермерлар хизматида

Мамлакатимизда фермерлик ҳаракатига кенг йўл очиб берилиб, қишлоқ мулкдорлари учун зарур шарт-шароитлар яратишга эътибор кучайтирилмоқда. Улар учун инфратузилмани яратиш, хусусан, молия муассасаларини фермер хўжаликларига яқинлаштириш, хизмат кўрсатиш турларини кўпайтириш ва такомиллаштириш учун минибанклар тармоғи тобора кенгайтирилаяпти. Хўш, бу борада акциядорлик-тижорат "Пахта Банк" тизимида қандай тадбирлар амалга оширилаётир? Шундай савол билан "Пахта Банк"нинг банклар фаолиятини ташкил қилиш ва ривожлантириш бошқармаси бошлиғи Баҳриддин Санақулович Бегжановга мурожаат этдик.

–Ҳозирги кунда аграр тармоқ соҳасида иқтисодий ислоҳотларни изчил амалга ошириш чора-тадбирлари кўрилмоқда, – дея сўзини бошлади суҳбатдошимиз. – Хусусан, паст рентабелли ва зарар кўриб ишлаётган ширкат хўжаликлари тугатилиб, уларнинг ерлари фермерларга берилмоқда. Кейинги йилларда ана шу жараён босқичма-босқич изчиллик билан амалга оширилаётир. Фермерларга ҳар жиҳатдан кўмаклашиш, елкадош бўлиш, муаммоларни ҳал этишда ёрдамлашиш ва уларни қўллаб-қувватлаш бугунги куннинг асосий тамойилларидан бири бўлиб қолмоқда. Президентимиз ва ҳукуматимиз томонидан мазкур йўналишда қабул қилинган қарорларда фермерлар учун зарур бозор инфратузилмасини, чунончи, минибанклар тармоғини яратиш учун зарур шарт-шароитлар белгиланаётганлиги ва улар изчил бажарилаётганлиги бундан далолат бермоқда.

Вазирлар Маҳкамасининг қарорларида шу йўналишдаги ишларни амалга оширишда "Пахта Банк" ва унинг бўлинмалари зиммасига ғоят муҳим вазифалар юклатилган. Буларни чуқур ҳис этган банк ходимлари фермерларга энг яқин кўмакчи бўлиш учун ўз зиммаларидаги вазифаларни бажаришга масъулият билан ёндашмоқдалар.

Мазкур жараёнда "Пахта Банк" ва унинг вилоят бошқармалари, филиаллари томонидан мижозларга малакали банк хизматларини кўрсатиш борасида аниқ мақсадли ишлар амалга оширилмоқда.

2002-2005 йиллар давомида "Пахта Банк" филиаллари таркибида кўплаб минибанклар ташкил этилди. 2002 йили 98 та минибанк очилган бўлса, 2005 йил охирига келиб уларнинг сони 618 тага етказилди. Ушбу минибанкларда 2006 йилнинг 1 январ ҳолатига 30 минг 500 тадан ортиқ фермер хўжаликларига малакали хизмат кўрсатилмоқда. Бу эса "Пахта Банк" тизимидаги хизмат кўрсатилаётган жами қишлоқ хўжалик корхоналарининг 50 фоизидан ортиғини ташкил этади.

Ҳозирги кунда мазкур минибанклар томонидан фермерларнинг узоғини яқин қилиш ва қўшимча қулайликлар яратиш мақсадида қуйидаги хизматлар кўрсатилаяпти:

юридик ва жисмоний шахсларнинг, мулкчилик шаклидан қатъий назар, биринчи талабига мувофиқ филиал орқали ҳисобварақ очилади;

юридик ва жисмоний шахслар ҳамда хўжалик субъектлари ўртасидаги тўлов операцияларини амалдаги қонунчиликка мувофиқ ўз вақтида амалга оширади;

мижозларнинг буюртмаларига биноан уларнинг иш ҳақи ва унга тенглаштирилган тўловларини ўрнатилган тартибда амалга оширади;

филиал орқали шохобча (минибанк)да хизмат кўрсатилаётган мижозларга ўрнатилган тартибда кредитлар ажратади ва лизинг хизматларини кўрсатади;

шохобча (минибанк)да хизмат кўрсатилаётган мижозларнинг банк сирини ташкил этувчи маълумотларини сир сақлайди;

нақд пул тушумларини, яъни барча турдаги коммунал ва бошқа тушумларини ўрнатилган тартибда қабул қилади ҳамда мижозларнинг тўлов топшириқларини амалга оширади;

мижозларга ҳисоб-китоб ва касса хизматларини кўрсатади;

юридик ва жисмоний шахсларнинг бўш пул маблағларини омонатга жалб қилади;

инвестиция маблағлари эгалари ёки тақсимловчилари буюртмасига биноан инновация лойиҳаларини филиал орқали молиялаштиради;

мижоз билан тузилган шартнома шартларининг бажарилишини биргаликда таъминлайди;

мижозларнинг молиявий фаолиятига доир юридик ва консалтинг хизматлар кўрсатади;

банк Уставида кўрсатилган бошқа операцияларини ўрнатилган тартибда амалга оширади.

Минибанклар томонидан 2005 йил мобайнида ғалла ва пахта етиштирувчи фермер хўжаликлари учун 55 млрд. сўмдан ортиқ миқдорида имтиёзли кредитлар ажратилган.

Бундан ташқари, минибанк кассалари орқали қабул қилинаётган нақд пул тушумлари ҳам салмоқлидир. Жумладан, 2005 йил давомида коммунал тушумлар 1856 млн. сўмни, савдо тушумлари 3675 млн. сўмни, омонатлар 306 млн. сўмни ва бошқа тушумлар 2326 млн. сўмни ташкил этиб, жами тушумлар 8163 млн. сўм бўлди.

Жорий йилда ҳам минибанкларни ташкил этиш бо-

Инфратузилма

расидаги ишлар давом эттирилмоқда. Хусусан, 2006 йилда ташкил этилиши режалаштирилган минибанклар вилоят, туман ҳокимларининг ҳамда қайта ташкил этиш комиссияларининг иштирокида кенг миқёсда муҳокама этилиб, таклифлар тайёрланди.

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2005 йил 8 ноябрдаги "2006 йилда қишлоқ хўжалиги кооперативлари (ширкатлари)ни фермер хўжаликларига айлантириш чора-тадбирлари тўғрисида"-ги ПҚ-215-сонли қарори ижросини таъминлаш мақсадида 2006 йилда фермер хўжаликларига айлантириладиган ширкат хўжаликлари ҳудудларида тижорат банклари томонидан минибанкларни ташкил этиш режа-жадвалига асосан "Пахта Банк" бўйича жами 150 та минибанклар ташкил этилди.

Президент қарорига асосан фермер хўжаликларига айлантирилаётган қишлоқ хўжалик корхоналари ҳудудида ташкил этилган минибанклар фаолият юритиши учун "Пахта Банк" Бошқарувининг тегишли қарорлари қабул қилинди ҳамда жойларга етказилди.

Ҳозирги кунда Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2006 йил 11 январдаги "Мева-сабзавотчилик ва узумчилик соҳасини ислоҳ қилиш бўйича ташкилий чора-тадбирлар тўғрисида"ги ПҚ-255-сонли қарори асосида тугатилаётган хўжаликлар ҳудудларида яна қўшимча 26 та минибанк ташкил этиш чора-лари кўрилмоқда.

Бундан ташқари, "Пахта Банк" Бошқаруви томонидан ушбу қарорларда белгиланган вазифаларнинг ижросини таъминлаш бўйича қарор қабул қилинди ҳамда чора-тадбирлар дастури ишлаб чиқилди.

"Пахта Банк" томонидан ташкил этилаётган минибанклар молия муассасаларининг мамлакатимиз қишлоқ хўжалигини ривожлантиришдаги ҳиссасини янада кўпайтиришга, фермерлик ҳаракатини кенгайтиришга, қишлоқ мулкдорларининг салоҳиятини оширишга хизмат қилмоқда.

–Баҳриддин Санақулович, худди шу йўналишда вилоятларда қандай тадбирлар амалга оширилаётганлигига тўхталсангиз. Жойлардан олинган мисоллар билан минибанклар орқали қишлоқ мулкдорларига кўрсатилаётган молиявий мадад хусусида сўзлаб берсангиз.

- Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг қарорлари талабларини бажариш, аҳоли омонатларини жалб қилишни янада такомиллаштириш, кичик бизнес субъектларига яқиндан туриб хизмат кўрсатиш ва уларни қўллаб-қувватлаш мақсадида "Пахта Банк"нинг Бухоро вилоятидаги филиалларидан узоқ масофада жойлашган, аҳоли тиғиз яшайдиган қишлоқ ва маҳаллаларда минибанклар ташкил этиш йўлга қўйилди.

2005 йил 1 январ ҳолатига Бухоро вилоятининг барча туманларида тадбиркорларнинг узоғини яқин қилиш мақсадида 38 та минибанк шохобчалари фаолият кўрсатиб келганди. Барча очилган минибанклар модем алоқаси, жорий таъмирдан чиқарилган бино, замонавий мебел, оргтехника, малакали ходимлар, банк фаолиятига оид меъёрий ҳужжатлар билан таъминланган.

2005 йил пахта ҳосилини етиштириш мақсадида минибанклар томонидан фермер хўжаликларига 3224 млн. сўм имтиёзли кредитлар ажратилди, жумладан бошланғич сармоя сифатида 63,2 млн. сўм, ишлаб чиқаришни ривожлантириш учун 794.4 млн сўм кредитлар ажратилди, шунингдек 2 та ТТЗ трактори лизинг асосида фермер хўжаликларига олиб берилди.

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2005 йил 8 ноябрдаги 215-сонли қарорига асосан вилоятда 2006

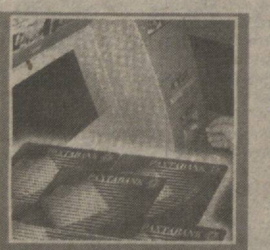

йилда 50 та ширкат хўжалиги фермер хўжаликларига айлантирилаётганлиги муносабати билан ушбу ширкат хўжаликлари ҳудудида "Пахта Банк"нинг яна 13 та минибанки очилди ва улар бугунги кунда тўлиқ фаолият олиб бормоқда. Яна қўшимча 2 та минибанк очиш чоралари кўрилаяпти.

"Пахта Банк" Бухоро вилоят бошқармаси бўйича бугунги кунда 51 та минибанк 2881 та мижозга хизмат кўрсатмоқда, яъни йил бошига нисбатан қўшимча 1079 та мижоз жалб қилинди.

"Пахта Банк"нинг Андижон вилоят бошқармаси томонидан ҳам минибанклар тизимини кенгайтириш, улар орқали мижозларга намунали ва сифатли хизмат кўрсатишга алоҳида эътибор берилмоқда. 2005 йил 1 январ ҳолатига жами минибанклар сони 8 тани ташкил этган бўлса, 2006 йил 1 январ ҳолатига 50 тага етказилди, яъни уларнинг сони 42 тага оширилди ва ушбу минибанклар вилоятнинг барча туманларида фаолият кўрсатмоқда.

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2005 йил 8 ноябрдаги "2006 йилда қишлоқ хўжалиги кооперативлари (ширкатлари)ни фермер хўжаликларига айлантириш чора-тадбирлари тўғрисида"-ги ПҚ-215-сонли қарорига асосан қўшимча 27 та минибанк ташкил этилди. Улар асосан, фермер хўжаликларига хизмат кўрсатишга мўлжалланган. 2005 йил 1 январ ҳолатига жами мижозлар сони 262 та, шу жумладан, янги ташкил этилган фермер хўжаликлари сони 171 тани ташкил этган бўлса, 2006 йил 1 январ ҳолатига минибанклар хизмат кўрсатаётган мижозлар сони 970 тани ташкил этди. Шу жумладан, фермер хўжаликлари сони 800 дан ошиб кетди. Ҳозирги пайтда янги ташкил этилаётган фермер хўжаликлари томонидан ўз ҳисоб рақамларини "Пахта Банк" филиалларида, минибанкларда очиш жараёни давом этмоқда.

Фермер хўжаликларига минибанклар томонидан пахта ва ғалла ҳосилини молиялаштириш учун 2006 йил 1 январ ҳолатига 526,6 миллион сўм имтиёзли кредитлар ажратилди. Барча минибанклар томонидан мижозларга ажратилган кредитлар жорий йилнинг 1 январ ҳолатига 1212,4 миллион сўмни ташкил этди, шу жумладан, мижозларга бюджетдан ташқари жамғармалар ҳисобидан бошланғич сармоя сифатида 274,8 миллион сўм имтиёзли кредитлар ва 487,6 миллион сўм миқдорида бошқа тижорат кредитлари ажратилди.

"Пахта Банк" Самарқанд вилоят бошқармаси филиалларида очилган минибанклар сони 2005 йил 1 январ ҳолатига 21 тани ташкил этган бўлса, 2006 йил 1 январга келиб улар сони 46 тага етди.

Бир йил илгари минибанк мижозлари 1145 та бўлса, 2006 йил 1 январда улар сони 1800 тадан ошиб кетди.

Минибанк мижозларига 2005 йил 1 январ ҳолатига 1059,2 миллион сўм кредит ажратилган бўлса, 2006 йил 1 январда бу кўрсаткич 7848,3 миллион сўмни ташкил қилди. Давлат эҳтиёжи учун харид қилинадиган ғалла ва пахта харажатларини молиялаштириш учун 2006 йил 1 январ ҳолатига фермер хўжаликларига минибанклар томонидан 4744,9 миллион сўм имтиёзли кредит ажратилди. Челак филиалига қарашли "Ал-Бухорий" минибанки мижозларига 228 миллион сўм кредит ажратилиб, лизинг шартномаси асосида DON русумли 2 дона комбайн олиб берилди. "Пахта Банк" ходимлари юқорида таъкидланган йўналишлардаги кенг кўламли ишларни бундан кейин ҳам изчил давом эттириб, иқтисодий ислоҳотлар рўёбга чиқарилишига ўз ҳиссаларини қўшаверадилар.

С.ХЎЖАЕВ суҳбатлашди.

Қизил денгиздаги фожиа

Қизил денгизда ғарқ бўлган "Салам 98" пароминиг "қора қути"си топилган. Айни дамда ундаги маълумотлар ўрганилмоқда.

Миср денгиз кучлари расмийларининг хабарига кўра, тирик қолган яна бир неча йўловчилар қутқариб олинган. 1414 йўловчи билан "Салам 98" пароми бир ҳафта аввал Саудия Арабистонидаги Дуба портидан Мисрнинг Сафа портига йўл олиб, Қизил денгизнинг жанубий сарҳадларида ғойиб бўлган эди. Тахминларга кўра, паромда ёнғин юзага келиб, портлаш содир бўлган. 200 дан зиёд йўловчи тирик қолган. 900 га яқин одам бедарак кетган. Бортда асосан ҳаж зиёратидан қайтаётганлар бўлган.

Нафақа тўлашдаги янги тартиб

Туркманистон президенти мамлакат фуқароларига бериладиган нафақа тўғрисида янги қонун қабул қилди.

2006 йил январ ойидан бошлаб Туркманистонда энди фақат 20-25 йиллик аниқ иш стажига эга аёл ва эркаклар нафақа олади. Дам олиш кунлари, байрам ва декретлар даври нафақа тўловига киритилмайди. Ногиронлар, собиқ колхозчилар ва шу тоифадагилар нафақасига жиддий ўзгартиришлар киритилди. Янги қонунга кўра, "тўланган ортиқча маблағлар" ушлаб қолинади, яъни айрим қариялар аввал олган ортиқча пулларини давлатга қайтаришга мажбурдирлар.

Калифорния қамоқхонасидаги "жанг"

АҚШнинг Калифорния штатидаги қаттиқ режимли "Норт каунти" қамоқхонасида оммавий тартибсизликлар юзага келди.

Тўрт минг нафар маҳбусларни ўз ичига олган бу қамоқхоналарда бошланган жанжаллар сабаби маълум қилинмаган. Хабарларга кўра, маҳбуслар гуруҳларга бўлиниб, бир-бирлари билан дўппослашиб кетган. Бир одам ҳалок бўлиб, 100 га яқин маҳбус тан жароҳати олган. Полиция томонидан қўлланилган кўзни ачитувчи газдан сўнг тартибсизликлар барҳам топган.

"Тарихий хато бўлиши мумкин"

Эроннинг собиқ президенти мамлакатнинг ядровий дастури масаласи БМТга тақдим этилишини тарихий хато бўлиши мумкин, демоқда.

Собиқ раҳбар Акбар Ҳошими Рафсанжоний сўзларига кўра, можарони бошқа йўл билан ҳал этиш мумкин. "Бу масала БМТнинг хавфсизлик кенгашида кўрилар экан, ўша куни тарих саҳифаларида қора чизиқ тортилади", дейди Рафсанжоний. Расмий Теҳрон ядровий иншоотлар эшигини МАГАТЭ экспертларига ёпиб қўймоқда.

АҚШ ва ЕИ Эронни ядровий қурол яратишда гумон қилиб, масалани БМТда тезроқ ҳал этиш ниятида.

Ариас ғолибликка даъвогар

Коста-Рикада бўлиб ўтаётган президентлик сайловларида Нобел мукофоти лауреати Оскар Ариас ғалаба қозонмоқда.

Сайловнинг биринчи босқичида у 44 фоиз овозга эгалик қилган. Унинг рақиби Оттон Солис 37,3 фоиз сайловчилар қўллаб-қувватловига сазовор бўлган.

65 ёшли Оскар Ариас 1986 йилдан 1990 йилгача Коста-Рикани бошқарган. 1987 йил "Марказий Америкадаги тинчликпарвар фаолияти" учун Нобел мукофотини олган.

INTERNET хабарлари асосида Ш.САНАЕВ тайёрлади.

Хабар

Қишлоқда қулайлик

Пахтаобод туманидаги «Янги турмуш» қишлоғида акциядорлик-тижорат «Пахта Банк» туман бўлимига қарашли минибанк фаолият бошлади.

- Мазкур минибанк очилгунига қадар 23 километр узоқликда жойлашган туман марказига қатнашга мажбур бўлган қишлоқ аҳолиси эндиликда шу жойда коммунал тўловларни амалга ошириш, пул ўтказмаларини юбориш, кредит олиш ва бошқа хизматлардан фойдаланишлари мумкин.

"Дамас" микроавтобусига ўрнатилган кўчма касса аҳолига банк хизматларини кўрсатиш кўламининг ошишига омил бўлмоқда. Узоқ посёлкаларда яшовчиларнинг коммунал тўловларини ўз вақтида амалга ошириши туфайли ойлик тушум ҳажми 70 миллион сўмдан ошмоқда.

Ҳомийлар кўмаги

«Ўзнефтмаҳсулотлари» акциядорлик компаниясининг Асака бўлими томонидан ўтган йили хайрия мақсадларига 2 миллион сўмдан зиёд маблағ ажратилди.

Жумладан, Асакадаги 33-сонли ўрта мактабга 1,8 миллион моддий ёрдам кўрсатилди. Олинган маблағ ўқув корпуси ва ёрдамчи бинони капитал таъмирдан чиқаришга сарфланди. Шунингдек, 32 хонадонли кўп қаватли турар жой биноси қишки мавсумга тайёрланди.

Бундан ташқари, корхона мунтазам равишда кўп болали оилалар, уруш ва меҳнат фахрийлари, шунингдек, жамоа аъзоларига оилавий тантаналарни ўтказишда ҳам беғараз ёрдам кўрсатмоқда.

«Туркистон-пресс»

Руководство СП ООО "BURSEL TOSHKENT TEKSTIL" сообщает что на основании протокола общего собрания учредителей Уставной фонд предприятия был уменьшён и в настоящее время составляет 21.318.535 долларов США. Из них "Бурсель Тиджарет" составляет 21.309.535 долларов США, паевая доля Чирчикского территориального строительного управления при хокимияте г.Чирчика составляет 1,5 тысячи долларов США, паевая доля ГАК "Узбекенгилсаноат" составляет 7,5 тысячи долларов США.

"Ҳомийлар ва шифокорлар йили" деб эълон қилинган 2006 йилда

ХАЛҚ БАНКИ

доимий мижози бўлган "Маҳалла" жамғармаси билан азалий ҳамкорликни янада ривожлантириб ҳамда кам таъминланган оилаларнинг коммунал тўловларидан бўлган қарздорликларини қисқартириш мақсадида

"МАҲАЛЛА ФИДОЙИЛАРИ"

омонат турини амалиётга татбиқ этади.

Омонатга маҳалла қўмиталари ва қишлоқ фуқаролари йиғини раислари тавсияси асосида шу маҳалланинг ҳомийлик қилиш истагида бўлган асл фидойилари маблағлари қабул қилинади.

Омонатчи – (маҳалла фидойилари) ихтиёрига кўра ҳисобланган фоиз даромадлари маҳалла ҳисоб рақамларига ўтказиб берилади. Кейинчалик мазкур фоиз даромадлари маҳалладаги кам таъминланган, якка-ёлғиз, боқувчисини йўқотган оилаларнинг коммунал тўловлардан бўлган қарзларини тўлашга йўналтирилади.

Омонатга маблағлар 6 ой муддатга, камида 300 000 сўм миқдорида ва йиллик 36 фоиз даромад тўлаш шарти билан нақд пулда қабул қилинади.

"Ҳомийлар ва шифокорлар йили"да марҳаматингизни дариғ тутманг.

ОМОНАТИНГИЗНИ ИШОНЧЛИ БАНКДА САҚЛАНГ ВА КЎПАЙТИРИНГ!

СП "Shahintashkent Tekstil" объявляет об уменьшении Уставного фонда со 150000 долларов США до 100000 долларов США, в связи с чем правовой статус предприятия меняется с СП на ООО.

Заинтерисованным лицам обращаться по адресу: г.Ташкент, Мирзо Улугбекский район, массив Хумаюн 3А, тел.: 161-02-26.

Қишлоқ савдо корхоналари раҳбарлари ва хусусий тадбиркорлар учун алоҳида!!!

МЧЖ "BIRJA SERVIS TA'MINOT" таклиф қилади:

- Электродвигателлар 0,5 дан 55 квт гача 1000-1500-3000 об/мин
- Трослар; кўтариш механизмлари учун канатлар
- Насослар тип вакуум; химия; кансал; центробен; фекал; грунтов; пекак; динамик; вертикал; тип; К; КМ; ЦНС; Ф; ФГ; СМ; Д; Х; ХП; АХП; ВК; ВКС; СЭ; ЦН; Грат
- Задвижкалар ва вентиллар Ф 15 дан Ф 5000; РУ 10 дан РУ 64 гача
- Кабеллар ВВГ; АВВГ; КГ; ТПП
- Симлар ПВ; АПВ; ПУНП; ПУГНП; ППБН; АППБН
- Ёритгичлар ЛПО; ЛСП; ЛПО; НСП; НПП; РКУ; ПВЛМ; ПВЛП
- Лампалар КГ; ЛОН; ЛД; МО; ДРЛ; махсус лампалар
- Автоматлар тип А; АЕ; АП; ВА
- Магнит пускателлари катталик 0 дан 6 гача; РЕЛЕ
- Вентиляторлар ВО; ВЦ
- Темир линейкалар 30 мм дан 1000 мм гача
- Штангенциркуллар 125 мм дан 1000 мм гача
- Микрометрлар 0-25 дан 175-200 гача
- Транспортёр ленталар (капронли, армирв.) 65 дан 1200 мм гача, 3-5 қаватли

БУЮРТМА УЧУН ХАМ ИШЛАЙМИЗ.

Факс: 148-08-17

Тел: 148-08-17; 300-54-53; 128-98-93; 128-44-09; 330-60-85

ТАШКИЛОТ ТОШКЕНТДАГИ ОМБОРДАН

автомобиллар ва қишлоқ хўжалиги техникаси учун қуйидаги корхоналарда ишлаб чиқарилган кенг ассортиментдаги

ШИНАЛАРНИ сотади:

енгил машиналар учун, енгил юк ташувчи машиналар учун, оғир юк ташувчи машиналар учун, қишлоқ хўжалиги техникаси учун

Тел: (99871) 137-10-61, 137-20-76, 137-20-84, 334-64-21

аккумуляторларни

Шиналар ва аккумуляторлар буюртма бўйича 30-35 кун ичида Украина ва Россиядан келтирилади.

Улгуржи ва чакана савдо қилиш филиаллари манзиллари:

Наманган ш., Дўстлик шоҳ кўчаси, 1-А уй. Тел (3692) 24-56-60
Андижон ш., Мирпустин к., 20-уй. Тел: (3742) 24-04-88
Данғара ш., Тошкент к., 74-уй. Тел: (37357) 2-19-06
Термиз ш., Ч.Сафаров к., 80-уй. Тел:(37622) 2-45-85.

Ўзбекистон Республикаси Марказий банки ахбороти

Ўзбекистон Республикаси Марказий банки 2006 йил 7 февралдан бошлаб валюта операциялари бўйича бухгалтерия ҳисоби, статистик ва бошқа ҳисоботларни юритиш, шунингдек, божхона ва бошқа мажбурий тўловлари учун хорижий валюталарнинг сўмга нисбатан қуйидаги қийматини белгилади:

1 Австралия доллари	890,46	1 Польша злотийси	374,29
1 Англия фунт стерлинги	2100,44	1 СДР	1720,72
1 Дания кронаси	192,06	1 Туркия лираси	901,86
1 БАА дирҳами	324,86	1 Швейцария франки	921,64
1 АҚШ доллари	1193,16	1 ЕВРО	1432,87
1 Миср фунти	208,59	10 Жанубий Корея вони	12,37
1 Исландия кронаси	18,88	10 Япония иенаси	100,59
1 Канада доллари	1043,52	1 Россия рубли	42,35
1 Хитой юани	148,12	1 Украина гривнаси	236,27
1 Малайзия рингтити	319,07		

*** Валюта қийматини белгилаш чоғида Ўзбекистон Республикаси Марказий банки мазкур валюталарни ушбу қийматда сотиш ёки сотиб олиш мажбуриятини олмаган.**

Тошкент шаҳар Мирзо Улуғбек туманидан рўйхатдан ўтган "TOCHPRIBOR" масъулияти чекланган жамияти (ОКПО бўйича код 19204975) тугатилади. Даъволар эълон чоп этилган кундан бошлаб бир ой мобайнида қабул қилинади. Тел.: 398-78-15.

Қорачиқлар қаъридаги сир

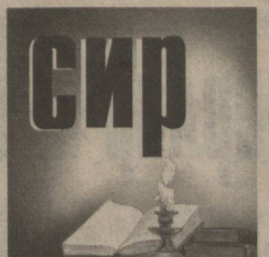

(Боши 1-бетда)

Ана, энди бу мисрада "мардум" сўзи ўзининг иккинчи маъносида, яъни "кўз гавҳари" мазмунида келмоқда. Шоир "сен менга шу қадар жо бўлғилки, кўзим қаросидек вужудимга, руҳимга ўрнаш" демоқда гўё. Бу мазкур мисранинг зоҳирий мазмуни. Агар бу мисрадаги "мардум"сўзини дастлабки мисрадаги каби "одам" маъносида истифода этадиган бўлсак, "ҳамиша кўз ўнгимда бўл" деган ишорани илғаш мумкин. Негаки, одатда кўз олдимиздаги одамнинг акси кўзгудаги сингари бизнинг қорачиғимизда акс этади. Фикрни шу нуқтадан тараққий топтирадиган бўлсак, Навоий ўзи юзланаётгани шахсга "Мардумлиғ фан қилғил" ибораси билан мурожаат этишида, юзаки қараганда, гўё мантиқсизлик бордек туюлади. Яъни шоир ўзи учун ардоқли бўлган инсондан одамгарчилик тиланмоқда, ўтинмоқда. Наҳотки, шоир ўзи севган инсондан одамгарчилик кутмаса! Бу чигаллик фақат бир фикр билан изоҳланиши мумкин. Бу ўринда шоир ўз маҳбубасининг ғайри инсонлигини англатаётиб, унинг илоҳийлигига ишора қилаётган, унинг фариштлигини таъкидлаётган бўлиши мумкин.

Юзинг гулига кўнгил
равзасин яса гулшан,
Қадинг ниҳолиға жон
гулшанин чаман қилғил.

дейди навбатдаги байтда шоир. Равза – боғ. лирик қаҳрамон кўнгли боғга менгзатилиб, унда маҳбуба рухсори гул бўлиб униши айтилмоқда. Иккинчи мисрада эса жон гулшанида ўсадиган ниҳол ёр қомати бўлишини тилаб, мурожаат қилмоқда шоир ўз севгилисига.

Шундан кейинги мисра бирмунча мураккаб.

Таковарингға бағир
қонидин хино боғла,
Итингға ғамзада жон
риштасин расан қилғил.

Бу байтни икки хил талқин қилса бўлади. биринчи талқинда, йўлда ётган ошиқни ёр минган тулпор топтаб ўтганда, унинг туёғига юққан қоннинг туёққа хино бўлишини айтиш мумкин. Иккинчи, чуқурроқ мазмун шундан иборатки, маълум бўлишича, қадим шарқда отни хино билан безаганлар. Отининг туси ўзларига маъқул бўлмаган чавандозлар уни ўзларига мақбул ранг билан бўяб, зийнатлаганлар. Мисрада шоир маъшуқа дийдорига ўзи маъқул кўрилмаган тақдирда, ҳеч бўлмаса унинг оти ўз бағри қони ичида бўлишини, шунинг шарофатида, майли, бир қадар бўлса-да, ёрга яқин бўлишни умид этмоқда. Маълумки, бағир (жигар) қонни иллатлардан тозалаб, ўз соҳибининг соғлигини таъминлайди. Шунинг учун ҳам туркий халқлар ўз азизларига "бағрим", "жигаргўшам" деб мурожаат қиладиларки, шоир таърифлаётган ошиқ жиллақурса, ўзининг маҳбуба улови учун ана шундай жигаргўша бўлишини умид этади.

Фироқ тоғида топилса
тупроғим, эй чарх,
Хамир этиб яна ул
тоғда Кўҳикан қилғил.

"Кўҳикан" – тоғ кавловчи дегани. "Кўҳикан" Фарҳоднинг лақаби ҳамдир. Маълумки, Фарҳод маъшуқаси ишқида тоғлар қазиган ва шу тоғларда ҳалок бўлган. Шоир ўз лирик қаҳрамонини Фарҳодга менгзатмоқда. Бундан "Агар, ишқ туфайли бир умр тоғ қазиб, сўнгра ҳалок бўлган тақдиримда ҳам, агар қайтадан дунёга келадиган бўлсам, бошқача қисматни ўзимга раво кўрмайман, шунинг учун ҳам, эй фалак, мени дунёга келтирадиган бўлсанг, тағин Кўҳиканлигимча, яъни минг азоб-уқубат билан ишқ ичра ажал топадиган Фарҳодлигимча қолдир", деган маъни англашилади. Бу мисрада "Фироқ тоғида топилса" жумласига алоҳида эътибор бериш керак бўлади. Негаки, англашилишича, ошиқнинг хоки фироқ тоғида топилмаслиги ҳам мумкин, чунки ошиқ танининг тупроғини бало-офат бўронлари барбод айлаши, шамолга совуриши ҳам эҳтимолдан узоқ эмас. Ёки шундай мушоҳада юргизиш ҳам мумкинки, ишқ дардида ошиқ вужуди шу даражада заифлашиб қолганки, бу рамзий жасаднинг ҳатто тупроққа айлангудек ҳам ҳоли йўқ. Қолаверса, тоғ кавловчининг иши ана шу тоғдан кон топиш эканлигини ҳам кўзда тутсак, ошиқнинг вазифаси ишқ тоғидан хазина қазиб чиқариш эканлиги аён бўлади. Ишқ хазинаси, илоҳий кашфиётлар эса тинимсиз риёзатни, қанча-қанчалаб инсоннинг умрини талаб қиладиган сўнгсиз бир машаққат эканлигини ўйласак, ишқ нимаю, ошиқ кимлигини ҳам англаб етмоғимиз заруратиҳам аён бўлади... Демак, бунинг билан шоир эътиқодининг руҳ эканлигига, руҳнинг эса вужуддан устунлиги, инсон вужудининг ишқ туйғуси олдида арзимас бир жисм эканлигига ишонч ҳосил қиламиз. Бу ғазал мазмуни бир инсонга эмас, бутун инсониятга дахлдорлиги аён бўлади.

Юзинг висолига етсун
десанг кўнгулларни,
Сочингни бошдин аёғ чин
ила шикан қилғил.

"Чин" сўзининг соч жингаласи мазмуни бор.

Бундан ташқари, "чин" сўз бирикмасида териб олгувчи мазмунида ҳам келади. Масалан, "мўйчинак", "обчин" каби.

"Шикан" сўзи "синдиргувчи" маъносини беради. Агар биз "кўнгилшикан" десак, бу кўнгилларни синдиргувчи, деганимиз бўлади. Ва ғазал мантиғидан келиб чиқиб, "кўнгилчин" сўзини ясайдиган бўлсак, синган кўнгилларни териб олгувчи деганимиз бўлади. Шу тарзда фикрлайдиган бўлсак, байтдан "Сен сочларингнинг учини жингалак қилиб, кўнгилларни синдирган эдинг, энди ана шу синган кўнгилларни соч бурамаларинг билан териб ол, кокилларингни ҳам синдиргувчи, ҳам тергувчи қил. Ана шунда синган кўнгилларнинг юзингга етишуви осон кечади", деган маъни келиб чиқади. Тасаввуф шеъриятида, фалсафасида "юз висоли"нинг илоҳий дийдор эканлигини, зулфнинг тўғрилигию эгрилигини ушбу мулки борлиқдаги тўғри ва эгри ишларнинг тимсоли эканлигини кўзда тутсак, бу байт бизни икки дунё ҳикматларини мушоҳада қилишга ундаётганини ҳис қиламиз.

Бундан кейинги байт тасаввуфдаги фано мақомига бевосита ишорадан иборат. Бу мақом талқинига кўра, Оллоҳдан бўлак жамики мавжудот ўткинчидир. Боболаримизнинг бу табаррук фалсафаси фанда жисмларнинг муттасил ўзгаришда бўлиши ҳақидаги таълимотини келтириб чиқарган. Ёхуд, аниқроғи, ҳаётда бор бўлган ана шу жиҳатни кашф этишга олиб келган.

Хазон сипоҳиға, эй боғбон
эмас монеъ
Бу боғ томида гар игнадан
тикан қилғил.

Дунёнинг ўтишига ва дунёдан ўтишга монеълик қилиб бўлмайди. Бу жараённинг йўлини тўсадиган қудрат йўқ. Бу байтдаги "том" сўзи девор маъносини билдиради. Ҳали ҳозиргача қишлоқ жойларида учратиш мумкин: ошиб ўтилмасин деб, деворининг устига лой билан тикан ўрнатадилар. Бу тадбир тажовузкорларнинг йўлини тўсиши мумкин, бироқ эскириш, кексайиш жараёнини тўхтатиб қўя олмайди. Куз фасли, хазон мавсумининг йўлига ғов бўла билмайди. Боғ деворидан кўзга кўринмас, бироқ ҳукми мутлақ бўлган "хазон сипоҳи", яъни куз фасли, барибир, ошиб ўтади. Бу фикрга қўшимча қилиб шуни айтиш мумкинки, ўрта асрларда босқинчилар ўзлари забт этган ўлкалардаги дарахтларни кесиб ташлаганлар. Бу ҳол, бир жиҳатдан, ҳар хил пистирмаларнинг олдини олиш учун қилинган бўлса, иккинчи жиҳатдан, асосий машғулотлари чорвачилик бўлган кўчманчи истилочиларга боғ-роғлар, ўрмонлар орасида ҳаёт кечириш, табиий сабабларга кўра, (яъни яйловларга эҳтиёж туфайли), тўғри келмаган. Қолаверса, бундай халқларнинг вакиллари эътиқод қилган будда динида, афтидан, юқоридаги сабаблардан келиб чиқиб, ерни сунъий тарзда ишлаш, унга тиғ уриш қораланган. Демак, "хазон сипоҳи" ибораси бир жиҳатдан, табиатдаги қайтмас жараённи англатса, иккинчи жиҳатдан, мутлақо тарихий-заминий асосларга таянилган ҳолда ижод қилинган.

Форс биродарларимизда "шодимарг" сўзи билан ифодаланган вафотнинг тури бор, бу хурсандчиликдан ўлиш, дегани. Қизиқиб кўрсангиз, ҳаётда қаттиқ ҳаяжонланишдан жон таслим этган одамлар ҳақида кўплаб далилларга дуч келиш мумкин. Хусусан, дийдор қувончидан ўлим топган инсонлар тўғрисида халқ ижодига мансуб асарларда кўплаб мисоллар мавжуд. Шоирнинг ушбу байтидаги дийдор қувончи яна шуниси билан алоҳида таъсирланарлики, маъшуқанинг юзида тер бор, у ўз севгилиси қошига қатралар қалққунга қадар шошилган, эҳтимол, югурган. Гулдек юздан чиққан тернинг тотини фақатгина гулнинг сувидан тайёрланган гулобгина бериши мумкин.

Юзида терни кўриб ўлсам,
эй рафиқ, мени
Гулоб ила юву, гул
баргидан кафан қилғил.

Ўйлайманки, айрим халқларнинг мусибат маросимларида марҳум жасадини гулга буркаб қўйган ҳолатларига ё дуч келгансиз, ё бу ҳақда ўқиган, эшитгансиз. Тўғри, бу ҳол мусулмонларда кузатилмайди. Бироқ бизнинг мумтоз адабиётимизда ғайри динларнинг урф-одатларини қабул қилиб бўлса ҳам, уларни исломга дохил қилиш ҳоллари кўп учрайди. (Масалан, Шайхи Санъон ҳикояти) Алишер Навоий таърифлаётган ошиқ эса бу йўлда жон беришгача боради.

Биз фикр юритаётган байтда ошиқ ёр дийдорига шу қадар ташна бўлганки, у висолга етган заҳоти шодимарг бўлади. Бироқ армонда ўлиб кетмаслик учун дўстига ("рафиқ"қа) қарата мурожаат этиб, жасадини ёр юзидаги терни эслатувчи гулоб билан ювиб, ёр чеҳрасини ёдга солувчи гулбаргларни ўзига кафан қилишни ўтинади. Бу байтда тасаввуфий оҳанглар ҳам аниқ илғанади. Асосий мақсад бу дунёдаги дийдор эмас, чин дунёдаги Оллоҳнинг висолидир. Шуни алоҳида таъкидлаш лозимки, икки дийдор – илоҳий ва инсоний дийдор бир-бирини инкор эмас, балки тақозо қилади. Маҳбуба дийдорига етмаслик аламига илоҳий дийдор буюк бир таскин, ҳайбатли бир тасаллодир. Инсоний дийдор учун эса, маълумингизким, рўзи маҳшар бордир. Бу байт ҳақидаги мулоҳазаларимизни шундай фикр билан якунлаш мумкин: фақат илоҳий ишқ туйғусидан одамнинг руҳигина вужуд вафотидан кейин гуллаб, "гулбарг" саодатидан баҳраманд бўлишга ҳақли. Гул эса насллар давомийлигининг тимсолидир.

Навоий анжумани шавқ
жон аро тузсанг,
Анинг бошоғлиқ ўқин
шамъи анжуман қилғил.

Бу байтда биринчи мисрани ҳар хил ўқиш бор. Айрим ғазалхонлар "анжуман" сўзини "ё"и ваҳдат билан "анжумане" яъни бирон-бир анжуман, шавқ сўзини эса изофали қилиб "шавқи жон" деб ўқийдилар. Бу ҳолда "Навоий, анжумане шавқи жон аро тузсанг" таҳлитдаги мисра келиб чиқади. Бундан ҳам, албатта, ўзига яраша бир мантиқ топиш мумкин. Лекин биз "Анжумани шавқ жон аро тузсанг" вариантининг тарафдоримиз. Шавқ анжумани, барча эзгу туйғуларнинг давраси шоир шахси орқали ифода қилинаётган лирик қаҳрамоннинг руҳида тузиладиган бўлса, ёр томонидан отилган ўқ ана шу даврани ёритиб туради.

Бу байт атрофида фикр доирамизни кенгайтирадиган бўлсак, араб имлоси билан битилганда "Жон" сўзининг ўртасига алиф ёзилади. "Алиф" ўз шаклига кўра, чиндан ҳам "бошоғлиқ ўқ"ни эслатади. Сўзга тасаввуфий нуқтаи назардан келиб чиқиб изоҳ берсак, "Жон"нинг ўртасидаги "алиф" билан "Оллоҳ" сўзи бошланади. Инсоннинг жони ҳам унинг қўлидадир. Жонбахш Оллоҳнинг "алиф" ҳарфи инсон шавқлари анжуманининг ўртасида бир ёритқич бўлиб туриши, ҳар биримизнинг, диний адабиётларда таъкидланганидек, Оллоҳдан келганимизга ва Оллоҳга кетишимизга ишорадир. Қолаверса, "шамъ" сўзининг тиргак, таянч деган мазмунлари ҳам бор. "Анжуман" сўзининг ўзагида "анжуман" яъни юлдузлар, деган лафз мавжуд. Демак, инсондаги шавқ юлдузлари нур сочаётган осмонни таяб, уни қулаб кетишга қўймай турган қудрат ҳам Оллоҳдир. Демак, Оллоҳнинг "алиф"ида осмонга устунлик қилиб туриш иқтидори бор. Шунга кўра хулоса чиқарадиган бўлсак, олам одам ва одам оламдир. Замин ҳам сон-саноқсиз инсонлар юлдузидан таркиб топган ўзига хос бир осмон. Юлдузлар гоҳ сўниб, гоҳ туғилиб турган бу "осмон"нинг ҳам инсоннинг руҳиятини ёритиб турган шамълари – устунлари ҳар бир одамнинг ва бутун инсониятнинг жонига жо бўлган.

...Агар ихлос ва қунт билан тингланмаса, Алишер Навоий бир ёқда турсин, оддий суҳбатдошингизнинг ҳам нима деяётганлигини англаб етолмайсиз. Албатта, Алишер Навоийга ихлосимиз баланд ва мустаҳкам бўлгани билан шоирнинг шеъридаги ҳамма нозик маъноларни илғаб етадиган даражада фаҳми кенглик даъво қила олмаймиз. "Қаро кўзум" ғазали мутолаасидан имкон қадар олган таассуротларимизнинг моҳияти эса ушбу фикр-мулоҳазалардан иборат.

Матназар АБДУЛҲАКИМ,
Хоразм Маъмун академияси катта илмий ходими.

Эр кишига зебу зийнат ҳикмат ва донишдир

Адабий тилнинг таъсирли ва образли воситаларидан бири ҳикматли сўзлардир. Улуғ юнон олими Гомер бундай сўзларни "сўзловчининг оғзидан тингловчининг қулоғига учиб борувчи қанотли сўзлар", дея таърифлаганди.

Ҳикматли сўзлар мутафаккир ижодкорлар асарларида катта ўрин эгаллайди. Бунга ҳазрат Алишер Навоийнинг асарлари яққол мисол бўлади. Буюк бобомизнинг "Хамса", "Хазойинул-маоний", "Маҳбуб-ул қулуб", "Муҳокаматуллуғатайн" ва бошқа барча асарларида инсонийликка, одобга, тарбияга оид олам-олам фикрлар ҳикматли сўзлар шаклида берилган.

Навоий ўзининг бутун ҳаёти давомида:

Одамий эрсанг, демагил одами,
Они ки, йўқ халқ ғамидин ғами –

шиорига амал қилди. У чин меҳнаткаш инсонни севди ва доим меҳнаткаш, ҳалол комил инсон ҳуқуқини ҳимоя қилишга, ҳимматли бўлишга тайёр турди.

Улуғ Навоий ўз ҳикматларида меҳрибон бўлишга, ўзгаларга яхшилик қилишга, яхшилик қўлдан келмаган ҳолда ҳеч вақт ёмонлик қилмасликка чақирди:

Даврон элининг жисмида ҳам жон бўлғил,
Ҳам жонлариға мояи дармон бўлғил.

***

Ки ҳар ким аён этса яхши қилиқ,
Етар яхшиликдин анга яхшилиқ.

***

Олам аҳли, билингизким, иш эмас душманлиғ,
Ёр ўлинг бир-бирингизгаки эрур ёрлиғ иш.

Мутафаккир шоир жуда кўп ҳикматларида илмли бўлишга, илмга амал қилишга, донишлик ва тафаккур билан иш тутишга даъват этади:

Илм, Навоий, сенга мақсуд бил,
Эмдиким илм ўлди, амал айлагил.

***

Эр кишига зебу зийнат ҳикмат ва донишдир.

Навоий ёш авлод тарбиясига жуда катта эътибор берган. Шоир бир қатор ҳикматларида уларни ота-онани, ўзидан катталарни ҳурмат қилишга, ёшликда касб-ҳунар эгаллашга, илм олишга чақиради:

Бошни фидо қилғил ато бошиға,
Жисмни қил садқа ано қошиға.
Тун-кунингга айлагали нур фош,
Бирисин ой англа, бирисин қуёш.

***

Камол эт касбким, олам уйидин,
Сенга фарз ўлмагай ғамнок чиқмоқ.

Алишер Навоий ҳикматлари ўз ичига ҳаётнинг барча томонларини қамраб олган. Уларда оддий меҳнат кишисига муҳаббат, яхшилик қилиш улуғланади; жоҳиллик, ёлғончилик, одобсизлик қаттиқ қораланади.

Алишер Навоий ҳикматлари улкан ҳаётий тажриба заминида юзага келган. Шу боис улар мана беш асрдирки, халқ қалбидан жой олиб, оғиздан оғизга, тилдан тилга ўтиб келаяпти.

Х.ИСМАТУЛЛАЕВ

Ғазаб – ўзингга азоб

Ғазаб – кишининг ўзига душмандир. Ғазаб келганда ақл-идрок чекинади, инсон ўзини бошқара олмай қолади. У ёғи нима бўлишини тасаввур қилиш қийин эмас. "Огоҳ бўлингки, ғазаб бамисоли инсон ичидаги ёниб турган чўғдир. Биласизларки, ғазаби келган кишининг кўзлари қизариб, томирлари шишиб кетади", дейилади ҳадисда.

Шубҳасиз, ғазаб ҳар бир одамда бўлиши табиий. Баъзан ўта босиқ, ювош одам ҳам тутақиб, кутилмаганда ғазабланиб кетади. Албатта, бунга турли асаббузарликлар сабаб бўлади. Айниқса, ноҳақлик, нотўғри муносабат, менсимаслик, кимнингдир манманлиги, такаббурлиги асаббузарликни қўзғайдиган ҳолатлардир. Тўғри, бундай пайтда ҳамма ҳам бирданига тутақиб кетавермайди. Бироқ барибир ҳар қандай одамда ҳам тез ёки секинми, ички ёки ташқи кўринишдами, ғазаб қўзғаши кузатилади. Бу борада ҳадисда шундай дейилган: "Огоҳ бўлингки, одамларнинг яхшиси – ғазаби секин келиб, аслига тез қайтадиганидир. Уларнинг ёмони эса ғазаби тез келиб, аслига секин қайтадиганидир. Ғазаби секин келиб, секин кетса ёки тез келиб, тез кетса, бу ҳам дуруст".

Одатда, ғазабланган одам, аввало, ўзига азоб беради, ўзининг қалбини жароҳатлайди. "Ким биров дилини ситам-ла тилди, у ўз вужудини ярадор қилди" дейди Фаридиддин Аттор.

Яқинда неварам касалланиб юқумли касалликлар шифохонасига тушиб қолди. Кўргани бордим. Дарвоза олдида турган нозир аёл "тихий час"лигини айтиб ичкарига киритмади. "Унда келинимни чақириб берсангиз", дедим. У "йўқ" деди. Лекин одамлар кириб-чиқиб турибди. Улар шу ерда ишлайдиганларми десам, йўқ, ораларида бемор кўргани келганлар ҳам бор экан. "Ажабо, дедим ўзимга-ўзим, - нега бошқаларни киритаяпти-ю, мени киритмайди?" Кексалик эмасми, жаҳлим чиқа бошлади. "Чақириб берасанми-йўқми?!" деб юборибман асабийлашиб дарвозада турган навбатчи аёлга. У "хўп" деди-ю чақирмади. Унга учинчи марта мурожаат қилдим: "Ичкарига киритасанми-йўқми?!" У зарда билан: "Йўқ!" деди-да, шартта кириш хонасидаги даричани ёпди. Ғазаб шундай ҳолатда келади-да. Шундан кейин анчагача ўзимга келолмадим. Уйқум ҳам, тобим ҳам қочди. Бунинг устига дори-дармон таъсир қилмасди. Аста-секин "айб ўзингда" деган фикр хаёлимни чулғаб олди. Чиндан ҳам юз берган воқеада ўзимни айбдор сеза бошладим. Тўртинчи куни эрталаб ўша шифохонага бордим. Дарвоза даричаси олдида ўша аёл турибди.

–Ассалому алайкум, қизим! – дедим.

У саломимга алик олди ва кулимсиради.

–Исмингиз нима? – сўрадим.

–Муҳаббат.

–Муҳаббатхон, мен ўша куни сизга қўполлик қилган одамман, - дедим.

–Танидим, - деди у.

–Агар кечира олсангиз, мени кечиринг?..

–Хижолат бўлманг, бизнинг ишимизда бунақа воқеалар бўлиб туради, - деди у ва назаримда менга меҳр кўзи билан боқди.

Ўз кўзларимга ишонмадим. Олдимда бундан уч кун олдин ғазабимни қўзғатган аёлга бутунлай қиёслаб бўлмайдиган ажойиб бир инсон турарди. У билан яхши бир кайфиятда хайрлашар эканман, илтимос қилиб дедим:

–Келиб кечирим сўраганимни дўхтирларингизга ҳам айтиб қўйинг.

Шу дақиқадан бошлаб азобдан халос бўлдим ва ўзимга келиб, аввалги ҳолимга қайтдим. Мени ноxушлик, хижолату кўнгилхираликлар тарк этди, ҳаловатим тикланди. Шу пайт ҳадисдаги: "Кимки ўз жаҳлу ғазабини қайтарса, Тангри ундан ўз азобини қайтаради", деган ҳикмат эсимга тушди. Ғазабдан ўзингни қайтармоқ қалбни жароҳатланишдан асрар экан. Шундай эмасми?!

Иброҳим НОРМАТОВ,
журналист.

Курашнинг келажаги порлоқ

Буюк Британиянинг Ситтингборн шаҳрида кураш бўйича олтинчи бор халқаро турнир ўтказилди. Франция, Молдова, Шри-Ланка, Ўзбекистон ва Буюк Британиядан келган юздан ортиқ полвонлар иштирок этган турнир кескин курашлар остида ўтди.

Мусобақа эркаклар, аёллар, ўсмирлар, қизлар ва фахрийлар ўртасида турли вазн тоифаларида ташкиллаштирилди. Эътиборлиси, мазкур турнирда нисбатан мактаб ёшидаги иштирокчиларнинг кўплиги бўлди. Бу – кураш британиялик болаларнинг меҳрини қозонаётганидан далолат беради.

Турнирнинг очилиш маросимида сўзга чиққан Британия кураш ассоциацияси (БАК) президенти Т.Томас курашнинг бу қадар жаҳонга танилиб, спортчилар эътиборини тортишида Ўзбекистон Президенти Ислом Каримовнинг хизмати катталигини алоҳида таъкидлади. Шунингдек, ўтган йил Тошкентда ўтказилган жаҳон чемпионати юқори савияда ташкил этилганини ҳам айтиб ўтди.

–Айни дамда кураш британиялик ёшлар юрагини забт этмоқда, – дейди БАК вакили С.Свитлоув. – Кураш билан шуғулланувчилар сони Британияда тез суръатда ошмоқда. Ҳар куни мазкур спорт тури билан шуғулланишни истаган 200 нафардан ортиқ янги ихлосмандлар кураш секцияларига келмоқда.

Буюк Британиялик фахрий спортчи Д.Ричардсон эса Тошкентдаги Халқаро Кураш академиясида мураббийлик курсларида таҳсил олиб, кейинги фаолиятида миллий спорт туримиз билан шуғулланувчи шогирдлар тайёрлашни мақсад қилганлигини маълум қилган.

"Жаҳон" ахборот агентлигига интервью берган Осиё Кураш конфедерацияси вице-президенти ҳамда Шри-Ланка Кураш федерацияси президенти Р.Раув таъкидлашича, унинг ватандошлари Буюк Британия турнирида биринчи бор иштирок этишларига қарамай, битта бронза медални қўлга киритишган. Шунингдек, кураш мусобақалари унга ўзгача жозиба бахш этган ва энди "Бирлашган қироллик"да ташкиллаштириладиган ва ҳар қандай кураш турнирларида ҳамюртлари иштирок этишини айтиб ўтган.

Мусобақа якунида БАК президенти Т.Томас курашнинг келажаги порлоқлигини ҳамда бу спорт тури Олимпиада ўйинлари дастуридан жой олишига яқин кунлар қолганлигини таъкидлаб ўтди.

Елена Мариянинг "алами"ни олди

Россиялик теннисчи Елена Дементьева Токиода ўтказилган "Toray Pan Pacific Open" турнири ғолибаси бўлди. Финалда бельгиялик Мартина Хингисни 6:2, 6:0 ҳисобларида мағлубиятга учратган рус теннисчиси ушбу муваффақияти учун 196900 АҚШ долларилик чекка эгалик қилди.

Ярим финалда Мария Шараповани осонлик билан мағлубиятга учратган Мартина ҳал қилувчи ўйинда бунчалик тез имкониятни бой беришини ҳеч ким кутмаганди. "Мен жуда хурсандман. Тан олиб айтаманки, Мартинани мағлубиятга учрата олишга кўзим етмаганди. У ҳар доим менинг севимли теннисчим бўлган. Бешинчи бор Токио турнирида иштирок этишим ва ниҳоят биринчи ғаламбамни нишонладим", дейди финал баҳсидан сўнг 24 ёшли теннисчи.

Бу унинг 2004 йилдан буён биринчи турнирда ғалаба қозониши. Охирги бор Елена 2004 йил Хасселтда ўтказилган мусобақада бош совринга эгалик қилганди. Шунингдек, унинг ютуқлар жамланмасидан 2003 йилги Амелия-Айленд, Бали ва Шанхай турнирлар бош совринлари ҳам бор.

Таркибда янги номлар

• Валерий Непомняший 12-19 феврал кунлари Бирлашган Араб Амирликларидаги йиғинга таклиф этилган Ўзбекистон терма жамоаси аъзолари рўйхатини маълум қилди.

Йигирма беш нафар футболчи таркибга жалб этилган. Улар орасида Москванинг ЦСКА клуби ҳимоячиси Виталий Денисов биринчи бор миллий термага чақирилган бўлса, Зайниддин Тожиев ва Андрей Власичевларга яна ишонч билдирилган. Шу тариқа БААдаги йиғинда қуйидаги футболчилар тайёргарлик кўришади:

ДАРВОЗАБОНЛАР: Игнатий Нестеров, Темур Жўраев ("Пахтакор"), Юрий Цой ("Машъал"); **ҲИМОЯЧИЛАР:** Асрор Алиқулов, Илҳомжон Суюнов, Ислом Иномов (ҳаммаси "Пахтакор"), Камолиддин Кенжаев ("Машъал"), Виталий Денисов (ЦСКА,Россия), Андрей Фёдоров ("Рубин",Россия), Бахтиёр Ашурматов ("Крылья Советов",Россия); **ЯРИМ ҲИМОЯЧИЛАР:** Тимур Копадзе, Владислав Кирян, Сервер Жепаров, Иброҳимжон Раҳимов, Ренат Байрамов, Вячеслав Пономорёв, Андрей Власичев, Алексей Кликунов (ҳаммаси "Пахтакор"), Азиз Ҳайдаров ("Локомотив", Тошкент), Виктор Карпенко ("Қайрат" Қозоғистон), Марат Бикмаев ("Рубин",Россия); **ҲУЖУМЧИЛАР:** Анваржон Солиев, Зайниддин Тожиев ("Пахтакор"), Зафар Холмуродов ("Машъал"), Улуғбек Бақоев ("Тобол", Кустаной).

Фазлиддин АБИЛОВ тайёрлади.

Ўзбекистон Қишлоқ хўжалиги илмий-ишлаб чиқариш маркази жамоаси Тошкент Давлат аграр университети ректори, илмий марказ хайъати аъзоси, қишлоқ хўжалиги фанлари доктори, профессор Ҳ.Ҳ. Кимсанбоевга волидаи муҳтарамаси

КЎПАЙХОН АЯнинг

вафоти муносабати билан чуқур ҳамдардлик билдиради.

Қишлоқ ва сув хўжалиги вазирлиги жамоаси сув хўжалигини ривожлантириш ва сувдан фойдаланишда бозор принципларини жорий этиш бошқармаси бошлиғи Пўлат Бекниязовга падари бузруквори

Болтанияз БЕКНИЯЗОВнинг

вафоти муносабати билан чуқур ҳамдардлик билдиради.

"Қишлоқ ҳаёти" ижодий жамоаси таҳририятнинг Аграр масалалар бўйича бўлим муҳаррири Саид Раҳмоновга бувиси

ХУРРАМ АЯнинг

вафоти муносабати билан чуқур таъзия изҳор этади.

Ўзбекистон Республикаси Давлат кимё комиссияси ишчи органи жамоаси бош ҳисобчи Ғ.Қобиловга падари бузруквори

ЧОРШАНБИ ОТАнинг

вафоти муносабати билан чуқур таъзия изҳор этади.

"Ўздонмаҳсулот" акциядорлик компанияси Бошқаруви назорат-тафтиш бошқармаси тафтишчиси Худойберди Ражабовга отаси

Сано РАЖАБОВнинг

вафоти муносабати билан чуқур таъзия изҳор этади.

Тошкент Давлат аграр университети жамоаси "Гуманитар фанлар" кафедраси катта ўқитувчиси Йўлдош Маҳмудовга волидаи муҳтарамаси

Хушвақт ая АБДУЛЛАЕВАнинг

вафоти муносабати билан чуқур ҳамдардлик билдиради.

Бош муҳаррир Ўткир РАҲМАТ

МУАССИСЛАР: Ўзбекистон Республикаси Агросаноат комплекси таркибидаги ҳамда шу тармоққа дахлдор вазирликлар ва идоралар

ТЕЛЕФОНЛАР: Хатлар ва жамоатчилик билан алоқалар бўлими – 136-58-83, 136-56-25, Котибият - 133-95-17, Реклама ва эълонлар - 133-44-43, 136-54-44, 133-28-04, Факс - 133-44-43, 133-40-87

ВИЛОЯТ МУХБИРЛАРИ: Қорақалпоғистон Республикаси – 8-361-58-512-17; 8-361-22-35-753; Андижон – 8-374-22-234-08; Бухоро – 8-365-22-644-61; Жиззах – 8-372-22-606-34; Навоий – 8-436-22-60-525; Наманган - 8 – 369-41-234-23; Фарғона – 8-373-61-221-97; Самарқанд – 8-366-2-33-70-57; Сурхондарё – 8-376-46-526-61;Сирдарё – 8-367-37-23-813; Тошкент – 8-371-136-56-21; Хоразм – 8-362-22-623-50; Қашқадарё – 8-375-22-517-65.

Реклама ва эълонлар матни учун буюртмачи жавобгар
Ⓗ -тижорат мақола

"Қишлоқ ҳаёти" материалларини кўчириб босиш фақат таҳририят рухсати билан амалга оширилади.

МАНЗИЛИМИЗ: 700083, Тошкент, Матбуотчилар кўчаси, 32-уй

Навбатчи: Қ. НОРҚОБИЛОВ
Саҳифаловчилар: Р. ЁДГОРОВ, А. САФОНОВ
Бош мусаҳҳиҳ: Ҳ. ТОШХЎЖАЕВ

Ўзбекистон Матбуот ва ахборот агентлиги томонидан 2003 йил 20 ноябрда № 050 - рақам билан рўйхатдан ўтказилган.

Газета сешанба, пайшанба ("Ҳаёт"-илова), жума кунлари чиқади.

E-mail: kishlokhayoti@mail.ru

Буюртма Г-417, ҳажми 2 босма табоқ.

Офсет усулида босилди, қоғоз бичими А-2.

Босишга топшириш вақти: 21.00. Босишга топширилди: 21.00 Адади -17696

Газета таҳририятнинг ўзида компьютерда терилди ва саҳифаланди.

"Шарқ" нашриёт-матбаа акциядорлик компанияси босмахонасида босилди. Манзили: "Буюк Турон" кўчаси, 41-уй.

2 3 4 5 6